MISSALE
ROMANO-MONASTICUM

EX DECRETO SACROSANCTI CONCILII TRIDENTINI

RESTITUTUM

S. PII V PONTIFICIS MAXIMI JUSSU EDITUM

ALIORUM PONTIFICUM CURA RECOGNITUM

A PIO X REFORMATUM

ET

BENEDICTI XV AUCTORITATE VULGATUM

ACCOMMODATUM USUI

FAMILIARUM RELIGIOSARUM

QUÆ MILITANT SUB REGULA

SANCTI PATRIS BENEDICTI

EDITIO QUINTA

JUXTA TYPICAM VATICANAM

AC SACRÆ RITUUM CONGREGATIONIS

NORMAS ET DECRETA

RATISBONÆ

SUMPTIBUS ET TYPIS FRIDERICI PUSTET

S. SEDIS APOSTOLICÆ ET S. RITUUM CONGREGATIONIS TYPOGRAPHI

VISURIS OMNIBUS

SALUTEM IN DOMINO

Almi Patriarchæ Benedicti soboles Romanum sacrosancti Sacrificii ritum est adepta fideliterque eum semper excolebat. Pluribus plane sæculis ante illam Sancti Pii Papæ V Apostolicam Constitutionem „Quo primum" Missali quoad multa proprio fruebatur, quod multis variisque divulgatis editionibus in hanc usque diem legitime conservavit. Post revisionem Breviarii Monastici, a Pio X s. m. cœptam atque a Benedicto XV f. r. approbatam, votum invaluit in Ordine Nostro, ut nova pararetur editio Missalis Romano-Monastici, quæ normis in Breviario Monastico receptis plene congrueret.

Cui permultorum desiderio obsecundans D. Fridericus Pustet, Sedis Apostolicæ et Sacrorum Rituum Congregationis typographus illustris, ejusmodi Missale Benedictinum imprimendum suscepit, in quo fideliter observantur cuncta Sacrorum Rituum Congregationis præscripta — Kalendarium proprium Ordini Nostro die 28 Aprilis 1915 concessum, ac festa postea ab eadem S. Congregatione eidem Kalendario inserta; — normæ de Feriis privilegiatis die 28 Aprilis et 9 Junii 1915 datæ; — Missæ propriæ Ordinis S. Benedicti a Sacrorum Rituum Congregatione die 31 Octobris 1916 adprobatæ; — Rubricæ generales Breviarii Monastici de die 13 Decembris 1923; — varia denique Decreta a Sacrorum Rituum Congregatione pro Ordine S. Benedicti data; quæ omnia suis locis et adhibita et collocata sunt.

Quæ cum ita esse nobis compertum sit, libenter licentiam damus, ut prælaudatum Missale evulgetur, illudque omnibus Ordinis S. Benedicti familiis ex corde commendamus.

Datum Romæ, ex Aedibus S. Anselmi, die 24 Junii 1937

✠ **Fidelis de Stotzingen,** Abbas-Primas

(L. † S.)

APPROBATIO

Concordat cum originalibus approbatis.

Ratisbonæ, die 15 Augusti 1937

† **Michael**
epps. Ratisbonen.

I

DECRETA
SACRÆ RITUUM CONGREGATIONIS

O. 62/915 **ORDINIS S. BENEDICTI**

Reverendissimus P. D. Fidelis de Stotzingen, Abbas Primas Ordinis S. Benedicti, maximopere cupiens ut Kalendarium proprium Benedictinorum Confœderatorum, Breviario Monastico jussu Pauli Papæ V edito utentium, apte responderet Bullæ Pii Papæ X *Divino afflatu* ac subsequentibus Rubricis ac Decretis, præsertim iis quæ juxta mentem et rescriptum Sacræ Rituum Congregationis diei 29 Martii 1912, non ad Psalterium proprium, sed ad Officium et Missam pertinent, novum Kalendarium cum normis, adhibito selectorum Patrum Benedictinæ Confœderationis consilio et opera, concinnatum curavit, illudque absolutum Sacræ ipsius Congregationis examini ac judicio pro opportuna approbatione et concessione subjecit. Quum vero Sacra eadem Congregatio ejusmodi Kalendarium cum normis accurate expenderit, et sub modo ac forma a speciali Commissione Emorum Patrum sacris tuendis Ritibus præpositorum revisum atque ordinatum, prout huic præjacet Decreto, probari posse censuerit, Sanctissimus Dominus Noster Benedictus Papa XV, referente infrascripto Cardinali Sacræ Rituum Congregationi Pro-Præfecto, sententiam ejusdem sacri Consilii ratam habens, ipsum Kalendarium cum normis approbavit, atque ab universo Ordine Benedictinorum Confœderatorum, tam in Horis Canonicis persolvendis, quam in Missis celebrandis servari benigne concessit. Contrariis non obstantibus quibuscumque.

Die 28 Aprilis 1915.

A. Card. Vico, Pro-Præfectus
† Petrus La Fontaine
Patr. Venet., Secret.

O. 120/x **ORDINIS S. BENEDICTI**

Quum Kalendarium juxta normam Bullæ *Divino afflatu* et recentiora Decreta reformatum, in usum Monachorum Ord. S. Benedicti Breviario Monastico, edito jussu Pauli V, utentium, approbatum fuerit die 28 Aprilis anno superiore, ac die 9 Junii eodem anno Additiones et Variationes Rubricarum hujusce Breviarii rite concessæ sint, Rmus D. Fidelis de Stotzingen, Abbas Primas Ord. S. Benedicti, Ssmo Dno Nostro Benedicto Papæ XV humillime subjecit pro legitima sanctione consequentes Variationes, præsertim Lectionum atque Additiones in Officiis, itemque earum Missarum schema diligenti studio exharatum, quæ in Missali Monastico desiderantur. Postquam vero Sacra Rituum Congregatio, propositarum Variationum et Additionum revisione atque emendationibus peractis, exhibita Officia ita reformata et Missas probari posse censuit, servato tamen Decreto Generali diei 28 Novembris 1914 quoad historicas Lectiones ex antecedentibus hucusque adhibitis desumptas; Sanctitas Sua, referente infrascripto Cardinali S. R. C. Pro-Præfecto, rescriptum Sacri ipsius Consilii ratum habens, enuntiatas Variationes et Additiones Breviario et Missali inserendas, approbavit, atque omnia Monachis Congregationum Fœderatarum Ord. S. Benedicti in posterum adhibenda concessit, servatis Rubricis. Contrariis non obstantibus quibuscumque.

Die 24 Maji 1916.

† A. Card. Ep. Portuen., Pro-Præfectus
Alexander Verde, S. R. C. Secret.

ORDINIS S. BENEDICTI

Reverendissimus Fidelis de Stotzingen, Abbas Primas Ordinis S. Benedicti, S. Rituum Congregationi humiliter exposuit solvenda quædam dubia, a diversis Congregationibus ejusdem Ordinis proposita, quæ orta sunt ex novis Rubricis Lectionarii ad usum militantium sub Regula S. Benedicti; nimirum:

1) Habetne Memoria in I Vesperis veram et proprie dictam Concurrentiam super reliquas Commemorationes?

2) Si Tempore Adventus vel Septuagesimæ, in quo sunt Feriæ privilegiatæ III ordinis, Memoria cum Feria occurrat, quænam Missa est dicenda?

3) Si prima die libera cujuslibet hebdomadæ in Quadragesima occurrat Festum duplex, tamen simplificatum, licetne Missam de Réquie celebrare?

4) Si Feria Quadragesimæ occurrat Festum duplex simplificatum, licetne Missam de Sancto celebrare?

At S. eadem Congregatio, audito specialis Commissionis suffragio, omnibus sedulo perpensis, ita respondendum censuit:

Ad 1um: Negative juxta Normas et Rubricas in usum Benedictinorum Confœderatorum adprobatas die 9 Junii 1915 tit. VII, de Commemorationibus.

Ad 2um: Missæ privatæ dici poterunt de Sancto vel de Feria, Missa vero conventualis dicenda est de Feria.

Ad 3um: Affirmative in casu, si per totam hebdomadam alia Feria libera desit, secus negative.

Ad 4um: Negative.

Atque ita rescripsit et declaravit die 23 Junii 1917.

† A. Card. Vico Ep. Portuensis, Pro-Præfectus
Alexander Verde, Secretarius

II

EX NORMIS AD KALENDARIUM MONASTICUM

A SACRA RITUUM CONGREGATIONE APPROBATIS DIE 28 APRILIS ET 9 JUNII 1915

Terminologia Missalis Romani extendatur ad Breviarium Romano-Monasticum. Attamen adhibeatur terminus „Memoria", quoties indicandus est ritus peculiaris illorum Festorum, quæ per se gaudent sola Commemoratione in primis Vesperis et Laudibus.

3 In Triduo Mortis Christi servetur, ut hucusque, ritus Romanus.

6 Quoad Semiduplex de Tempore servetur modus hucusque consuetus. Dominicæ ritu Semiduplici ut hucusque recolantur ... et gaudeant in Occurrentia et Concurrentia iisdem privilegiis, quibus gaudent in ritu Romano.

7 In Oratione A cunctis addi poterit nomen S. P. Benedicti.

8 Ritus Semiduplex de Sanctis pro diebus infra Octavas communes tantummodo servetur.

9 Octavæ privilegiatæ privilegiis vario ordini (primo, secundo aut tertio) competentibus gaudeant, juxta Rubricas.

Feria VI post Octavam Ascensionis iisdem privilegiis ac dies infra Octavam Ascensionis perfruatur.

Dies Octava communis ritu duplici majori gaudeat.

11 Feriæ majores, propria Missa gaudentes (Feriæ Quadragesimæ, Quatuor Temporum et secunda Rogationum) præferantur in Occurrentia Duplicibus majoribus et minoribus, Octavis tum communibus, tum privilegiatis tertii Ordinis. Feriæ a Septuagesima ad Feriam IV Cinerum erunt Feriæ majores, sicut Feriæ Adventus.

12 Quoad Officium Simplex de Tempore servetur modus hucusque consuetus. Item in Officio de Vigiliis communibus.

13 Ritus Simplex de Sanctis pro diebus Octavis simplicibus et pro Officio sanctæ Mariæ in Sabbato tantummodo servetur. Pro Vigiliis Sanctorum nihil innovetur.

Officium diei Octavæ simplicis ordinetur ad instar earundem Octavarum ritus Romani, aptando eas ritui Romano-Monastico.

Officium sanctæ Mariæ in Sabbato, prout hucusque ordinetur, salvis quibusdam variationibus ... Officium S. Mariæ in Sabbato omittatur in Sabbatis post Septuagesimam et post Sexagesimam; nihilominus in his duobus Sabbatis Missa principalis dicitur de Beata, licet Officium feriale recitatum fuerit.

15 Officium pro ritu quod vocatur Memoria, hoc modo ordinetur: Totum de Feria. Commemoratio Festi, de quo celebratur Memoria, in I Vesperis et Laudibus ... Missa de Festo cum Commemoratione Feriæ et tertia Oratione de Tempore.

16 Quando in Ritu Romano permittitur celebratio Missæ votivæ aut de Réquie ... permittitur etiam in ritu Romano-Monastico.

III

EX RUBRICIS BREVIARII MONASTICI

Scire oportet, quæ sunt Dominicæ et Feriæ majores, quæ Vigiliæ privilegiatæ, quæque Festa cum Octava privilegiata celebrentur:

I Dominicæ majores dividuntur in duas classes:

1 Dominicæ I classis, quæ in Occurrentia etiam accidentali Festis quibuslibet præferuntur. Quæ sunt: Dominica I Adventus, omnes Dominicæ in Quadragesima, Dominica Passionis et Palmarum, Dominicæ Paschatis, in Albis et Pentecostes.

2 Dominicæ II classis, quæ in Occurrentia accidentali Festis quibuslibet præferuntur, præterquam Duplicibus I classis, sunt: Dominica II, III et IV Adventus, Dominica Septuagesimæ, Sexagesimæ et Quinquagesimæ.

II Feriæ majores dividuntur in tres classes:

1 Feriæ privilegiatæ I ordinis, quæ in Occurrentia Festis quibuslibet præferuntur, sunt: Feria IV Cinerum, Feria II, III et IV Majoris Hebdomadæ;

2 Feriæ privilegiatæ II ordinis, quæ in Occurrentia diei Octavæ communi, ac Duplicibus majoribus et minoribus præferuntur, sunt: Feriæ Quatuor Temporum Adventus, Feriæ Quadragesimæ post diem Cinerum, Feriæ Temporis Passionis ante Dominicam Palmarum, Feriæ Quatuor Temporum Septembris et Feria II Rogationum.

3 Feriæ privilegiatæ III ordinis, quæ in Occurrentia Officiis tantum Simplicibus præferuntur sunt: Feriæ Adventus et Temporis post Septuagesimam.

III Vigiliæ privilegiatæ dividuntur in duas classes:

1 Vigiliæ I classis, quæ in Occurrentia Festis quibuslibet præferuntur, sunt: Vigilia Nativitatis Domini et Vigilia Pentecostes.

2 Vigilia II classis, quæ in Occurrentia præfertur Festis quibuslibet, præterquam Duplicibus I vel II classis et Festis Domini, est: Vigilia Epiphaniæ.

IV Octavæ privilegiatæ, de quibus semper fit aut Officium, aut Commemoratio, dividuntur in tres ordines:

1 Octavæ I ordinis, quæ in Occurrentia Festis quibuslibet præferuntur, sunt: Octava Paschatis et Pentecostes.

2 Octavæ II ordinis, quæ in diebus infra Octavam Festis quibuslibet præferuntur, præterquam Duplicibus I classis, in die autem Octava etiam Duplicibus I classis, quæ non sint Ecclesiæ universalis, sunt: Octava Epiphaniæ Domini et Ssm̃i Corporis Christi.

3 Octavæ III ordinis, quæ in Occurrentia iisdem tantum Festis præferuntur atque Octavæ communes, sunt: Octava Nativitatis et Ascensionis Domini ac Octava Sacratissimi Cordis Jesu.

4 Octavæ communes, quæ infra Octavam præferuntur tantum Officiis simplicibus de Sanctis et in die Octava omnibus Duplicibus, exceptis Duplicibus I et II classis, exceptis quoque Feriis Quatuor Temporum et II Rogationum, sunt: Reliquæ Octavæ Festorum Duplicium I classis.

5 Octavæ simplices, quæ in die Octava præferuntur Officiis S. Mariæ in Sabbato, sunt: Octavæ Festorum Duplicium II classis.

KALENDARIUM*

JANUARIUS

Cyclus Epact.	L. D.		D. M.	Mensis
*	A	Kal.	1	Circumcisio Domini et Octava Nativitatis, Duplex II classis. Dominica inter Circumcisionem et Epiphaniam — Ssmi Nominis Jesu, Duplex II classis.
xxix	b	iv	2	Octava S. Stephani Protomart., Simplex.
xxviii	c	iii	3	Octava S. Joannis Apost. et Evang., Simplex.
xxvii	d	Prid.	4	Octava Ss. Innocentium Martyrum, Simplex. — S. Titi Ep. et Conf., Memoria.
xxvi	e	Non.	5	Vigilia Epiphaniæ, Semiduplex. — S. Telesphori Papæ et Mart., Memoria.
25 xxv	f	viii	6	Epiphania Domini, Duplex I classis cum Octava privilegiata II ordinis.
xxiv	g	vii	7	De II die infra Octavam Epiphaniæ, Semiduplex.
xxiii	A	vi	8	De III die infra Octavam Epiphaniæ, Semiduplex.
xxii	b	v	9	De IV die infra Octavam Epiphaniæ, Semiduplex.
xxi	c	iv	10	De V die infra Octavam Epiphaniæ, Semiduplex. — S. Pauli primi Eremitæ, Conf., Memoria.
xx	d	iii	11	De VI die infra Octavam Epiphaniæ, Semiduplex.
xix	e	Prid.	12	De VII die infra Octavam Epiphaniæ, Semiduplex.
xviii	f	Idib.	13	Octava Epiphaniæ, Duplex majus.
xvii	g	xix	14	S. Hilarii Ep., Conf. et Eccl. Doct., Duplex. — S. Felicis Presbyteri et Mart., Memoria.
xvi	A	xviii	15	S. Mauri Abbatis O.N., Duplex II classis.
xv	b	xvii	16	S. Marcelli I Papæ et Martyris, Memoria.
xiv	c	xvi	17	S. Antonii Abbatis, Duplex.
xiii	d	xv	18	S. Priscæ Virg. et Martyris, Memoria.
xii	e	xiv	19	Ss. Marii, Marthæ, Audifacis et Abachum Mm., Memoria.
xi	f	xiii	20	Ss. Fabiani Papæ et Sebastiani Mm., Duplex.
x	g	xii	21	S. Agnetis Virg. et Mart., Duplex majus.
ix	A	xi	22	S. Vincentii Mart., Memoria.
viii	b	x	23	S. Emerentianæ Virg. et Mart., Memoria.
vii	c	ix	24	S. Timothei Ep. et Mart., Memoria.
vi	d	viii	25	Conversio S. Pauli Ap., Duplex majus. — S. Petri Ap. Com.
v	e	vii	26	S. Polycarpi Ep. et Mart., Memoria.
iv	f	vi	27	S. Joannis Chrysostomi Ep., Conf. et Eccl. Doct., Duplex.
iii	g	v	28	S. Cyrilli Ep. Alexandrini, Conf. et Eccl. Doct., Duplex.— S. Agnetis Virg. et Mart. secundo, Memoria.
ii	A	iv	29	S. Francisci Salesii Ep., Conf. et Eccl. Doct., Duplex.
i	b	iii	30	
*	c	Prid.	31	Ss. Petri Nolasci et Raymundi de Peñafort Confessorum, Memoria.

FEBRUARIUS

Cyclus Epact.	L. D.		D. M.	Mensis
xxix	d	Kal.	1	S. Ignatii Ep. et Mart., Duplex.
xxviii	e	iv	2	Purificatio B. Mariæ Virg., Duplex II classis.
xxvii	f	iii	3	S. Blasii Ep. et Mart., Memoria.
25 xxvi	g	Prid.	4	
xxv xxiv	A	Non.	5	S. Agathæ Virg. et Mart., Duplex majus. — In Quadragesima Commemoratio.
xxiii	b	viii	6	
xxii	c	vii	7	S. Romualdi Abb., Duplex. — In Quadragesima Commemoratio.
xxi	d	vi	8	Ss. Joannis de Matha et Felicis de Valois Confessorum, Memoria.
xx	e	v	9	
xix	f	iv	10	S. Scholasticæ Virg., Sororis S. P. N. Benedicti, Duplex II classis. (Pro Monialibus: Duplex I classis cum Octava communi extra Quadrages. S. R. C. 13 Dec. 1916.)
xviii	g	iii	11	S. Gregorii II Papæ et Confessoris, Memoria.
xvii	A	Prid.	12	Ss. septem Fundatorum Ordinis Servorum B. M. V., Cc., Memoria.
xvi	b	Idib.	13	
xv	c	xvi	14	S. Valentini Presbyteri et Mart., Memoria.
xiv	d	xv	15	
xiii	e	xiv	16	
xii	f	xiii	17	
xi	g	xii	18	
x	A	xi	19	
ix	b	x	20	
viii	c	ix	21	
vii	d	viii	22	Cathedra S. Petri Ap., Duplex majus. — In Quadragesima Commemoratio. — S. Pauli Ap. Commemoratio.
vi	e	vii	23	S. Petri Damiani Ep., Conf et Eccl. Doct., Duplex. — In Quadragesima Commemoratio. — Vigilia, in Missa.
v	f	vi	24	S. Matthiæ Ap., Duplex II classis.
iv	g	v	25	
iii	A	iv	26	
ii	b	iii	27	
i	c	Prid.	28	

In anno bissextili mensis Februarius est dierum 29, et Vigilia S. Matthiæ Ap. celebratur die 24 Februarii, ac Festum S. Matthiæ die 25, et bis dicitur Sexto Kalendas, id est die 24 et die 25; et littera Dominicalis, quæ assumpta fuit in mense Januario, mutatur in præcedentem; ut, si in Januario littera Dominicalis fuerit A, mutetur in præcedentem, quæ est g, etc.; et littera f bis servit, 24 et 25.

MARTIUS

Cyclus Epact.	L. D.		D. M.	Mensis
*	d	Kal.	1	
xxix	e	vi	2	
xxviii	f	v	3	
xxvii	g	iv	4	S. Lucii I Papæ et Mart., Memoria.
xxvi	A	iii	5	
25 xxv	b	Prid.	6	Ss. Perpetuæ et Felicitatis Mm., Duplex. — In Quadragesima Commemoratio.

* *Præsens Kalendarium pro Ordine nostro a S. R. C. die 28 Aprilis 1915 approbatum est. Festis postea insertis dies approbationis addita est.*

Cyclus Epact.	L. D.		D. M.	Mensis
xxiv	c	Non.	7	S. Thomæ de Aquino Conf. et Eccl. Doct., Duplex. — In Quadragesima Commemoratio.
xxiii	d	viii	8	Ss. Joannis de Deo et Camilli de Lellis Confessorum, Memoria.
xxii	e	vii	9	S. Franciscæ Romanæ Vid. O. N., Memoria.
xxi	f	vi	10	Ss. Quadraginta Martyrum, Memoria.
xx	g	v	11	
xix	A	iv	12	S. Gregorii I Papæ, Conf. et Eccl. Doct. O. N., Duplex II classis.
xviii	b	iii	13	
xvii	c	Prid.	14	
xvi	d	Idib.	15	
xv	e	xvii	16	
xiv	f	xvi	17	
xiii	g	xv	18	S. Cyrilli Ep. Hierosolymitani, Conf. et Eccl. Doct., Duplex. — In Quadragesima Commemoratio.
xii	A	xiv	19	S. Joseph, Sponsi B. M. V., Conf., Duplex I classis.
xi	b	xiii	20	
x	c	xii	21	Transitus S. P. N. Benedicti Abb., Duplex I classis.
ix	d	xi	22	
viii	e	x	23	
vii	f	ix	24	
vi	g	viii	25	Annuntiatio B. Mariæ Virg., Duplex I classis.
v	A	vii	26	
iv	b	vi	27	S. Joannis Damasceni Conf. et Eccl. Doct., Duplex — sed ob occurr. Quadrag. vel Hebdom. Pasch. Commemoratio.
iii	c	v	28	
ii	d	iv	29	
i	e	iii	30	
*	f	Prid.	31	
				Feria VI post Dominicam Passionis — Septem Dolorum B. Mariæ Virg., Memoria.
				APRILIS
xxix	g	Kal.	1	
xxviii	A	iv	2	S. Francisci de Paula Conf., Memoria.
xxvii	b	iii	3	
25 xxvi	c	Prid.	4	S. Isidori Ep., Conf. et Eccl. Doct., Duplex. — In Quadragesima Commemoratio.
xxv xxiv	d	Non.	5	
xxiii	e	viii	6	
xxii	f	vii	7	
xxi	g	vi	8	
xx	A	v	9	
xix	b	iv	10	
xviii	c	iii	11	S. Leonis I Papæ, Conf. et Eccl. Doct., Duplex. — In Quadragesima Commemoratio.
xvii	d	Prid.	12	
xvi	e	Idib.	13	S. Justini Mart., Memoria.
xv	f	xviii	14	Ss. Tiburtii, Valeriani et Maximi Martyrum, Memoria.
xiv	g	xvii	15	
xiii	A	xvi	16	
xii	b	xv	17	
xi	c	xiv	18	
x	d	xiii	19	
ix	e	xii	20	
viii	f	xi	21	S. Anselmi Ep., Conf. et Eccl. Doct. O. N., Duplex majus.
vii	g	x	22	
vi	A	ix	23	S. Georgii Mart., Memoria.

Cyclus Epact.	L. D.		D. M.	Mensis
v	b	viii	24	
iv	c	vii	25	S. Marci Ev., Duplex II classis.
iii	d	vi	26	S. Cleti Pp. et Mart., Memoria.
ii	e	v	27	S. Petri Canisii Conf. et Eccl. Doct., Duplex. (S. R. C. 27 Maji 1927)
i	f	iv	28	S. Vitalis Mart., Memoria.
*	g	iii	29	Ss. Odonis, Majoli, Odilonis et Hugonis Abbatum O. N., Duplex. — In Feria II Rogationum Commemoratio. — S. Roberti Abb. O. N., Memoria.
xxix	A	Prid.	30	S. Catharinæ Senensis Virg., Memoria.
				Feria IV infra hebdomadam II post Octavam Paschæ — Solemnitas S. Joseph, Sponsi B. Mariæ Virg., Conf. et Ecclesiæ universalis Patroni, Duplex I classis cum Octava communi.
				Feria IV infra hebdomadam III post Octavam Paschæ — Octava S. Joseph, Duplex majus.
				MAJUS
xxviii	b	Kal.	1	Ss. Philippi et Jacobi Apostolorum, Duplex II classis.
xxvii	c	vi	2	S. Athanasii Ep., Conf. et Eccl. Doct., Duplex. — In Feria II Rogationum Commemoratio.
xxvi	d	v	3	Inventio S. Crucis, Duplex II classis. — Ss. Alexandri I Papæ, Eventii et Theoduli Mm. ac Juvenalis Ep. et Conf., Memoria.
25 xxv	e	iv	4	S. Monicæ Vid., Memoria.
xxiv	f	iii	5	S. Pii V Papæ et Conf., Duplex. — In Feria II Rogationum Commemoratio.
xxiii	g	Prid.	6	S. Joannis Ap. et Ev. ante Portam Latinam, Duplex majus. — In Feria II Rogationum Commemoratio.
xxii	A	Non.	7	
xxi	b	viii	8	
xx	c	vii	9	S. Gregorii Nazianzeni Ep., Conf. et Eccl. Doct., Duplex. — In Feria II Rogationum Commemoratio.
xix	d	vi	10	Ss. Gordiani et Epimachi Mm., Memoria.
xviii	e	v	11	
xvii	f	iv	12	Ss. Nerei, Achillei et Pancratii Mm., Memoria.
xvi	g	iii	13	Commemoratio Ss. Martyrum et aliorum Sanctorum, quorum Reliquiæ in Ecclesiis Nostri Ordinis asservantur, Duplex majus. — In Feria II Rogationum Commemoratio. — S. Roberti Bellarmino Ep., Conf. et Eccl. Doct., Duplex simplificatum. (S. R. C. 23 Jul. 1932)
xv	A	Prid.	14	
xiv	b	Idib.	15	
xiii	c	xvii	16	
xii	d	xvi	17	S. Paschalis Baylon Conf., Memoria.
xi	e	xv	18	
x	f	xiv	19	S. Petri Cælestini Papæ et Conf. O. N., Duplex. — In Feria II Rogationum Commemoratio. — S. Pudentianæ Virg., Memoria.
ix	g	xiii	20	
viii	A	xii	21	
vii	b	xi	22	
vi	c	x	23	
v	d	ix	24	
iv	e	viii	25	S. Gregorii VII Papæ et Conf. O. N., Duplex. — In Feria II Rogationum Commemoratio. — S. Urbani I Papæ et Mart., Memoria.

KALENDARIUM

Cyclus Epact.	L. D.		D. M.	Mensis
iii	f	vii	26	S. Augustini Ep. et Conf. O. N., Duplex. — In Feria II Rogationum Commemoratio.
ii	g	vi	27	S. Bedæ Venerabilis Conf. et Eccl. Doct. O. N., Duplex. — In Feria II Rogationum Commemoratio.
i	A	v	28	
*	b	iv	29	
xxix	c	iii	30	
xxviii	d	Prid.	31	S. Petronillæ Virg., Memoria.
				JUNIUS
xxvii	e	Kal.	1	
25 xxvi	f	iv	2	Ss. Marcellini et Petri Mm., Memoria.
xxv xxiv	g	iii	3	
xxiii	A	Prid.	4	
xxii	b	Non.	5	S. Bonifatii Ep. et Mart. O. N., Duplex.
xxi	c	viii	6	S. Norberti Ep. et Conf., Duplex.
xx	d	vii	7	
xix	e	vi	8	
xviii	f	v	9	Ss. Primi et Feliciani Mm., Memoria.
xvii	g	iv	10	
xvi	A	iii	11	S. Barnabæ Ap., Duplex majus.
xv	b	Prid.	12	Ss. Basilidis, Cyrini, Naboris et Nazarii Mm., Memoria.
xiv	c	Idib.	13	S. Antonii de Padua Conf., Memoria.
xiii	d	xviii	14	S. Basilii Magni Ep., Conf. et Eccl. Doct., Duplex majus.
xii	e	xvii	15	Ss. Viti, Modesti atque Crescentiæ Mm., Memoria.
xi	f	xvi	16	
x	g	xv	17	
ix	A	xiv	18	S. Ephræm Syri Diaconi, Conf. et Eccl. Doct., Duplex (S. R. C. 13 Julii 1921). — Ss. Marci et Marcelliani Mm., Memoria.
viii	b	xiii	19	Ss. Gervasii et Protasii Mm., Memoria.
vii	c	xii	20	
vi	d	xi	21	S. Aloisii Gonzagæ Conf., Memoria.
v	e	x	22	S. Paulini Ep. et Conf., Memoria.
iv	f	ix	23	Vigilia.
iii	g	viii	24	Nativitas S. Joannis Baptistæ, Duplex I classis cum Octava communi.
ii	A	vii	25	De II die infra Octavam S. Joannis Bapt., Semiduplex.
i	b	vi	26	De III die infra Octavam S. Joannis Bapt., Semiduplex. — Ss. Joannis et Pauli Mm., Memoria.
*	c	v	27	De IV die infra Octavam S. Joannis Bapt., Semiduplex.
xxix	d	iv	28	De V die infra Octavam S. Joannis Bapt., Semiduplex. — Vigiliæ Commemoratio.
xxviii	e	iii	29	Ss. Petri et Pauli App., Duplex I classis cum Octava communi.
xxvii	f	Prid.	30	Commemoratio S. Pauli Apostoli, Duplex majus. Com. S. Petri Ap. et Octavæ S. Joannis Baptistæ.
				JULIUS
xxvi	g	Kal.	1	Pretiosissimi Sanguinis D. N. J. C., Duplex I classis (S. R. C. 5 Apr. 1934 — Festum secundarium). — Diei Octavæ S. Joannis Bapt. Com.
25 xxv	A	vi	2	Visitatio B. Mariæ Virg., Duplex II classis. — Ss. Processi et Martiniani Mm., Memoria.
xxiv	b	v	3	De V die infra Octavam Ss. Petri et Pauli App., Semiduplex.
xxiii	c	iv	4	De VI die infra Octavam Ss. Petri et Pauli App., Semiduplex.
xxii	d	iii	5	De VII die infra Octavam Ss. Petri et Pauli App., Semiduplex.

Cyclus Epact.	L. D.		D. M.	Mensis
xxi	e	Prid.	6	Octava Ss. Petri et Pauli App., Duplex majus.
xx	f	Non.	7	
xix	g	viii	8	
xviii	A	vii	9	
xvii	b	vi	10	Ss. septem Fratrum Mm. ac Ss. Rufinæ et Secundæ Vv. et Mm., Memoria.
xvi	c	v	11	Solemnitas S. P. N. Benedicti Abb., Duplex I classis cum Octava communi.
xv	d	iv	12	S. Joannis Gualberti Abb. O. N., Duplex. — De Octava S. P. N. Benedicti Commemoratio.
xiv	e	iii	13	De III die infra Octavam Solemnitatis S. P. N. Benedicti, Semiduplex.
xiii	f	Prid.	14	S. Bonaventuræ Ep., Conf. et Eccl. Doct., Duplex. — De Octava Com.
xii	g	Idib.	15	De V die infra Octavam Solemnitatis S. P. N. Benedicti, Semiduplex.
xi	A	xvii	16	Commemoratio B. Mariæ Virg. de Monte Carmelo, Duplex majus. — De Octava Commemoratio.
x	b	xvi	17	De VII die infra Octavam Solemnitatis S. P. N. Benedicti, Semiduplex. — S. Leonis IV Papæ et Conf. O. N., Memoria.
ix	c	xv	18	Octava S. P. N. Benedicti Abb., Duplex majus. — Ss. Symphorosæ et septem Filiorum ejus Mm., Memoria.
viii	d	xiv	19	S. Vincentii a Paulo Conf., Memoria.
vii	e	xiii	20	S. Hieronymi Æmiliani, Josephi Calasanctii et Joannis Baptistæ de la Salle Confessorum, Memoria.
vi	f	xii	21	S. Praxedis Virg., Memoria.
v	g	xi	22	S. Mariæ Magdalenæ, Duplex majus.
iv	A	x	23	S. Apollinaris Ep. et Mart., Memoria.
iii	b	ix	24	Vigilia.
ii	c	viii	25	S. Jacobi Ap., Duplex II classis.
i	d	vii	26	Ss. Joachim et Annæ, Parentum B. M. V., Duplex II classis.
*	e	vi	27	
xxix	f	v	28	
xxviii	g	iv	29	Ss. Felicis II Papæ, Simplicii, Faustini et Beatricis Martyrum, Memoria.
xxvii	A	iii	30	Ss. Abdon et Sennen Mm., Memoria.
25 xxvi	b	Prid.	31	S. Ignatii Conf., Duplex.
				AUGUSTUS
xxv xxiv	c	Kal.	1	S. Petri Ap. ad Vincula, Duplex majus. — S. Pauli Ap. Com. — Ss. Machabæorum Mm., Memoria.
xxiii	d	iv	2	S. Alfonsi Mariæ de Ligorio Ep., Conf. et Eccl. Doct., Duplex. — S. Stephani I Papæ et Mart., Memoria.
xxii	e	iii	3	
xxi	f	Prid.	4	S. Dominici Conf., Duplex majus.
xx	g	Non.	5	Dedicatio S. Mariæ, Duplex majus.
xix	A	viii	6	Transfiguratio D. N. J. C., Duplex II classis. — Ss. Xysti II Papæ, Felicissimi et Agapiti Mm., Memoria.
xviii	b	vii	7	S. Cajetani Conf., Duplex. — S. Donati Ep. et Mart., Memoria.
xvii	c	vi	8	S. Cyriaci Mart., Memoria.
xvi	d	v	9	Vigilia.
xv	e	iv	10	S. Laurentii Martyris, Duplex II classis cum Octava simplici.
xiv	f	iii	11	Ss. Tiburtii et Susannæ Virg., Mm., Memoria.
xiii	g	Prid.	12	S. Claræ Virg., Memoria.
xii	A	Idib.	13	Ss. Hippolyti et Cassiani Martyrum, Memoria.
xi	b	xix	14	Vigilia. — S. Eusebii Conf., Memoria.

KALENDARIUM

Cyclus Epact.	L. D.		D. M.	Mensis
x	c	xviii	15	Assumptio B. Mariæ Virg., Duplex I classis cum Octava communi.
ix	d	xvii	16	De II die infra Octavam Assumptionis B. M. V., Semiduplex.
viii	e	xvi	17	De III die infra Octavam Assumpt. B.M.V., Semiduplex.—Diei Octavæ S. Laurentii Mart. Com. (Simplex).
vii	f	xv	18	De IV die infra Octavam Assumptionis B. Mariæ Virg., Semiduplex. — S. Agapiti Mart., Memoria.
vi	g	xiv	19	De V die infra Octavam Assumptionis B. M. V., Semiduplex.
v	A	xiii	20	S. Bernardi Abb., Conf. et Eccl. Doct., Duplex majus. — De Octava Com.
iv	b	xii	21	De VII die infra Octavam Assumptionis B. M. V., Semiduplex. — B. Bernardi Ptolomæi Abb. O. N., Memoria.
iii	c	xi	22	Octava Assumptionis B. Mariæ Virg., Duplex majus. — Ss. Timothei et Symphoriani Mm., Memoria.
ii	d	x	23	Vigilia.
i	e	ix	24	S. Bartholomæi Ap., Duplex II classis.
*	f	viii	25	
xxix	g	vii	26	
xxviii	A	vi	27	
xxvii	b	v	28	S. Augustini Ep., Conf. et Eccl. Doct., Duplex majus. — S. Hermetis Mart., Memoria.
xxvi	c	iv	29	Decollatio S. Joannis Baptistæ, Duplex majus. — S. Sabinæ Martyris, Memoria.
25 xxv	d	iii	30	Ss. Felicis et Adaucti Mm., Memoria.
xxiv	e	Prid.	31	
				SEPTEMBER
xxiii	f	Kal.	1	
xxii	g	iv	2	
xxi	A	iii	3	
xx	b	Prid.	4	
xix	c	Non.	5	
xviii	d	viii	6	
xvii	e	vii	7	
xvi	f	vi	8	Nativitas B. Mariæ Virg., Duplex II classis cum Octava simplici. — S. Hadriani Mart., Memoria.
xv	g	v	9	S. Gorgonii Mart., Memoria.
xiv	A	iv	10	
xiii	b	iii	11	Ss. Proti et Hyacinthi Mm., Memoria.
xii	c	Prid.	12	Ssm̃i Nominis Mariæ, Duplex majus.
xi	d	Idib.	13	
x	e	xviii	14	Exaltatio S. Crucis, Duplex majus. — Ss. Cornelii Papæ et Cypriani Ep., Mm., Memoria.
ix	f	xvii	15	Septem Dolorum B. Mariæ Virg., Duplex II classis. — S. Nicomedis Mart., Memoria.
viii	g	xvi	16	Ss. Euphemiæ Virg., Luciæ et Geminiani Mm., Memoria.
vii	A	xv	17	S. Hildegardis Virg. O. N., Memoria.
vi	b	xiv	18	
v	c	xiii	19	
iv	d	xii	20	Vigilia.
iii	e	xi	21	S. Matthæi Ap. et Ev., Duplex II classis.
ii	f	x	22	Ss. Mauritii et Sociorum Mm., Memoria.
i	g	ix	23	S. Lini Papæ et Mart., Memoria. — S. Theclæ Virg. et Mart., Memoria.
*	A	viii	24	
xxix	b	vii	25	
xxviii	c	vi	26	Ss. Cypriani et Justinæ Virg., Mm., Memoria.

Cyclus Epact.	L. D.		D. M.	Mensis
xxvii	d	v	27	Ss. Cosmæ et Damiani Mm., Memoria.
25 xxvi	e	iv	28	
xxv xxiv	f	iii	29	Dedicatio S. Michaelis Archangeli, Duplex I classis.
xxiii	g	Prid.	30	S. Hieronymi Presb., Conf. et Eccl. Doct., Duplex majus.
				OCTOBER
xxii	A	Kal.	1	
xxi	b	vi	2	Ss. Angelorum Custodum, Duplex majus.
xx	c	v	3	
xix	d	iv	4	S. Francisci Conf., Duplex majus.
xviii	e	iii	5	Ss. Placidi et Sociorum Mm. O. N., Duplex II classis.
xvii	f	Prid.	6	S. Brunonis Conf., Duplex.
xvi	g	Non.	7	Sacratissimi Rosarii B. Mariæ V., Duplex II classis. — Ss. Sergii, Bacchi, Marcelli et Apuleji Mm., Memoria. — S. Marci Papæ et Conf., Memoria.
xv	A	viii	8	
xiv	b	vii	9	
xiii	c	vi	10	
xii	d	v	11	Maternitatis B. Mariæ Virg., Duplex II classis. (S. R. C. 23 Julii 1932)
xi	e	iv	12	
x	f	iii	13	
ix	g	Prid.	14	S. Callisti I Papæ et Mart., Duplex.
viii	A	Idib.	15	S. Teresiæ Virg., Duplex.
vii	b	xvii	16	
vi	c	xvi	17	
v	d	xv	18	S. Lucæ Ev., Duplex II classis.
iv	e	xiv	19	
iii	f	xiii	20	
ii	g	xii	21	S. Hilarionis Abb., Memoria.
i	A	xi	22	
*	b	x	23	
xxix	c	ix	24	
				Dominica ultima Octobris —Festum D. N. Jesu Christi Regis, Duplex I classis. (S.R.C. 14 Aprilis 1926)
xxviii	d	viii	25	Ss. Chrysanthi et Dariæ Mm., Memoria.
xxvii	e	vii	26	
xxvi	f	vi	27	Vigilia.
25 xxv	g	v	28	Ss. Simonis et Judæ App., Duplex II classis.
xxiv	A	iv	29	
xxiii	b	iii	30	
xxii	c	Prid.	31	Vigilia.
				NOVEMBER
xxi	d	Kal.	1	Omnium Sanctorum, Duplex I classis cum Octava communi.
xx	e	iv	2	Commemoratio Omnium Fidelium Defunctorum, Duplex.
xix	f	iii	3	De III die infra Octavam Omnium Sanctorum, Semiduplex.
xviii	g	Prid.	4	De IV die infra Octavam Omnium Sanctorum, Semiduplex. — S. Caroli Ep. et Conf., Memoria.
xvii	A	Non.	5	De V die infra Octavam Omnium Sanctorum, Semiduplex.
xvi	b	viii	6	De VI die infra Octavam Omnium Sanctorum, Semiduplex.
xv	c	vii	7	De VII die infra Octavam Omnium Sanctorum, Semiduplex.
xiv	d	vi	8	Octava Omnium Sanctorum, Duplex majus. — Ss. Quatuor Coronatorum Mm., Memoria.
xiii	e	v	9	Dedicatio Archibasilicæ Ssm̃i Salvatoris, Duplex II classis. — S. Theodori Mart., Memoria.

Cyclus Epact.	L. D.		D. M.	Mensis
xii	f	iv	10	
xi	g	iii	11	S. Martini Ep. et Conf., Duplex majus. — S. Mennæ Mart., Memoria.
x	A	Prid.	12	
ix	b	Idib.	13	Omnium Sanctorum Ordinis Nostri, Duplex II classis. (A S. R. C. ad ritum Duplex II classis evectum die 8 Maji 1918.)
viii	c	xviii	14	Commemoratio Omnium Defunctorum Ordinis Nostri, Duplex.
vii	d	xvii	15	S. Alberti Magni Ep., Conf. et Eccl. Doct., Duplex. (S. R. C. 23 Julii 1932)
vi	e	xvi	16	
v	f	xv	17	S. Gertrudis Magnæ Virg. O. N., Duplex II classis.
iv	g	xiv	18	Dedicatio Basilicarum Ss. Petri et Pauli App., Duplex majus.
iii	A	xiii	19	S. Pontiani Papæ et Mart., Memoria.
ii	b	xii	20	
i	c	xi	21	Præsentatio B. Mariæ Virg., Duplex majus.
*	d	x	22	S. Cæciliæ Virg. et Mart., Duplex majus.
xxix	e	ix	23	S. Clementis I Papæ et Mart., Duplex. — S. Felicitatis Mart., Memoria.
xxviii	f	viii	24	S. Joannis a Cruce Conf. et Eccl. Doct., Duplex. (S. R. C. 27 Maji 1927) — S. Chrysogoni Mart., Memoria.
xxvii	g	vii	25	S. Catharinæ Virg. et Mart., Memoria.
25 xxvi	A	vi	26	S. Silvestri Abb., Duplex.
xxv xxiv	b	v	27	
xxiii	c	iv	28	
xxii	d	iii	29	Vigilia. — S. Saturnini Mart., Memoria.
xxi	e	Prid.	30	S. Andreæ Ap., Duplex II classis.
				DECEMBER
xx	f	Kal.	1	
xix	g	iv	2	S. Petri Chrysologi Ep., Conf. et Eccl. Doct., Duplex.
xviii	A	iii	3	S. Francisci Xaverii Conf., Memoria.
xvii	b	Prid.	4	
xvi	c	Non.	5	
xv	d	viii	6	S. Nicolai Ep. et Conf., Memoria.
xiv	e	vii	7	S. Ambrosii Ep., Conf. et Eccl. Doct., Duplex majus. — Vigilia, Commemoratio in Missa.
xiii	f	vi	8	Conceptio immaculata B. Mariæ Virg., Duplex I classis cum Octava com.
xii	g	v	9	De II die infra Octavam Conceptionis immaculatæ B. Mariæ Virg., Semiduplex.

Cyclus Epact.	L. D.		D. M.	Mensis
xi	A	iv	10	De III die infra Octavam Conceptionis immaculatæ B. Mariæ Virg., Semiduplex. — S. Melchiadis Papæ et Mart., Memoria.
x	b	iii	11	De IV die infra Octavam Conceptionis immaculatæ B. Mariæ Virg., Semiduplex. — S. Damasi I Papæ et Conf., Memoria.
ix	c	Prid.	12	De V die infra Octavam Conceptionis immaculatæ B. Mariæ Virg., Semiduplex.
viii	d	Idib.	13	S. Luciæ Virg. et Mart., Duplex majus. De Octava Commemoratio.
vii	e	xix	14	De VII die infra Octavam Conceptionis immaculatæ B. Mariæ Virg., Semiduplex. — In Feria Quatuor Temporum Commemoratio.
vi	f	xviii	15	Octava Conceptionis immaculatæ B. Mariæ Virg., Duplex majus. — In Feria Quatuor Temporum Commemoratio.
v	g	xvii	16	
iv	A	xvi	17	
iii	b	xv	18	
ii	c	xiv	19	
i	d	xiii	20	Vigilia, Commemoratio in Missa.
*	e	xii	21	S. Thomæ Ap., Duplex II classis.
xxix	f	xi	22	
xxviii	g	x	23	
xxvii	A	ix	24	Vigilia.
xxvi	b	viii	25	Nativitas D. N. J. C., Duplex I classis cum Octava privilegiata III ordinis. — Com. S. Anastasiæ Mart. in secunda Missa.
25 xxv	c	vii	26	S. Stephani Protomart., Duplex II classis cum Octava simplici. — De Octava Nativitatis Commemoratio.
xxiv	d	vi	27	S. Joannis Ap. et Ev., Duplex II classis cum Octava simplici. — De Octava Nativitatis Commemoratio.
xxiii	e	v	28	Ss. Innocentium Mm., Duplex II classis cum Octava simplici. — De Octava Nativitatis Commemoratio.
xxii	f	iv	29	De Dominica infra Octavam Nativitatis, Semiduplex. — De Octava Nativitatis Commemoratio. — S. Thomæ Ep. et Mart., Memoria.
xxi	g	iii	30	De VI die infra Octavam Nativitatis, Semiduplex.
19 xx	A	Prid.	31	S. Silvestri I Papæ et Conf., Duplex. — De Octava Nativitatis Commemoratio.

Hæc Epacta 19 nigra numquam est in usu, nisi quando eodem anno concurrit cum Aureo numero xix.

RUBRICÆ GENERALES MISSALIS

Missa quotidie dicitur secundum Ordinem Officii: de Festo *duplici, vel semiduplici, vel simplici:*[1] de Dominica, vel Feria, vel Vigilia, vel Octava: et extra Ordinem Officii, votiva, vel pro Defunctis.

I — De Duplici

Missa dicitur de Duplici illis diebus, quibus in Kalendario ponitur hæc nota Duplex, et in Festis mobilibus, quandocumque Officium est duplex. In Duplicibus dicitur una tantum Oratio, nisi aliqua Commemoratio fieri debeat. Alia omnia dicuntur, ut in propriis Missis assignatum est. Quando dici debeat Glória in excélsis Deo et Credo, inferius ponitur in propriis Rubricis.

II — De Semiduplici et Simplici

Missa de Semiduplici dicitur,[2] *quando in Kalendario ponitur hæc vox* Semiduplex. *Præterea in Dominicis, et diebus infra Octavas. In semiduplicibus tam Festis, quam Dominicis, et infra Octavas, dicuntur plures Orationes, ut infra dicetur in Rubrica de Orationibus. Infra Octavam dicitur Missa sicut in die Festi, nisi propriam Missam habuerit: in Dominicis vero, sicut in propriis locis assignatur. De Simplici dicitur Missa sicut de Semiduplici, ut suis locis ponitur.*

III — De Feria et Vigilia

Missa de Feria[3] *dicitur, quando non occurrit Festum, vel Octava, vel Sabbatum, in quo fiat Officium beatæ Mariæ. In Feriis tamen Quadragesimæ, Quatuor Temporum, Rogationum et Vigiliarum,*[4] *etiamsi duplex vel semiduplex Festum, vel Octava occurrat, in Ecclesiis Cathedralibus et Collegiatis cantantur duæ Missæ: una de Festo post Tertiam, alia de Feria post Nonam. Missæ autem Feriarum majorum occurrentium celebrari possunt etiam in Festis semiduplicibus.*

2 *In Vigiliis autem et Feriis Quatuor Temporum, vel Feria II Rogationum, quæ veniunt infra Octavam, Missa dicitur de Vigilia, vel Feriis supradictis, cum Commemoratione Octavæ: præterquam infra Octavam Corporis Christi, in qua in Ecclesiis Cathedralibus et Collegiatis cantantur duæ Missæ: una de Octava post Tertiam, alia de Vigilia post Nonam; in Missis autem privatis dicitur Missa de Octava cum Commemoratione Vigiliæ. Si autem in die Vigiliæ vel prædictis Feriis fiat Officium de aliquo Festo, tunc dicitur Missa de Festo cum Commemoratione Octavæ et Vigiliæ, vel Feriarum prædictarum. Quod si Vigilia occurrat in die alicujus Festi ex majoribus primæ classis, in Missa non fit Commemoratio de ea, sicut nec in Officio.*

3 Si Festum habens Vigiliam celebretur Feria secunda, Missa Vigiliæ dicitur in Sabbato, sicut etiam de ea fit Officium, excepta Vigilia Nativitatis Domini, et Epiphaniæ.

4 Missa Vigiliæ *in Adventu*[5] *occurrentis* dicitur cum Commemoratione *Feriæ Adventus,* licet de ea non sit factum Officium, Vigilia Nativitatis excepta.

5 Si in Quadragesima et Quatuor Temporibus occurrat Vigilia, dicatur Missa de Feria, *cum Commemoratione Vigiliæ.*[6]

6 Tempore Paschali non dicitur Missa de Vigilia, nisi in Vigilia Ascensionis, quæ tamen non jejunatur, sicut nec Vigilia Epiphaniæ.

IV — De Missis votivis S. Mariæ et aliis

In Sabbatis non impeditis Festo duplici vel *semiduplici,* Octava,[7] Vigilia, Feria Quadragesimæ vel Quatuor Temporum, vel Officio alicujus Dominicæ, quæ supersit, in præcedens Sabbatum translato, dicitur Missa de sancta Maria secundum varietatem temporum, ut in fine Missalis ponitur.

2 *In Adventu autem,*[8] licet Officium non fiat de sancta Maria in Sabbato, dicitur tamen Missa principalis de ea, cum Commemoratione *de Adventu*[9] *nisi fuerint* Quatuor Tempora, vel Vigilia, ut supra.

3 Aliis diebus infra hebdomadam, quando Officium fit de Feria et non est resumenda Missa Dominicæ præcedentis, quæ fuerit *impedita (exceptis Feriis Adventus,*[10] *Quadragesimæ, Quatuor Temporum, Rogationum et Vigiliarum),* dici potest aliqua ex Missis votivis, etiam in principali Missa, quæ vocatur conventualis, secundum ordinem dierum in fine Missalis assignatum, cum Commemoratione Feriæ, de qua factum est Officium. Quæ tamen Missæ et omnes aliæ votivæ, in Missis privatis dici possunt pro arbitrio Sacerdotum, quocumque die Officium non est *duplex aut Dominica,*[11] *cum Commemoratione ejus de quo factum est Officium, et Commemoratione item Festi simplicis, si de aliquo occurrat eo die* fieri Commemorationem in Officio. Id vero passim non fiat, nisi rationabili de causa. Et quoad fieri potest, Missa cum Officio conveniat.

Partes Rubricarum Missalis Romani ac Additionum et Variationum in Rubricis Missalis, quæ non aptantur ritui Monastico per Kalendarium, Rubricas et Sacræ Rituum Congregationis Decreta approbato, litteris Italicis impressa sunt. Quæ vero harum loco ritui Monastico respondent, infra habentur:

[1] Duplici vel simplici, aut Memoria, de Dominica . . .

II — De Semiduplici, Simplici et Memoria

[2] Missa de Semiduplici dicitur in Dominicis, etiam quoad Officium anticipatis vel repositis, et in diebus infra Octavas, item in Vigilia Epiphaniæ, quæ locum tenet Officii Dominicæ, quæ vel occurrit a die 1 ad 5 Januarii vel a superveniente Festo aut Dominica infra Octavam Epiphaniæ impeditur, præterea Feria VI post Octavam Ascensionis. In Semiduplicibus tam Dominicis, quam infra Octavas, et in Vigilia Epiphaniæ et Feria VI post Octavam Ascensionis dicuntur plures Orationes, ut infra dicetur in Rubrica de Orationibus. Infra Octavam dicitur Missa sicut in die Festi, nisi propriam Missam habuerit: in Dominicis vero et reliquis diebus supra notatis, sicut in propriis locis assignatur. De Simplici dicitur Missa sanctæ Mariæ in Sabbato ac in Octava Simplici. De Memoria dicitur Missa illis diebus, quibus in Kalendario ponitur hæc vox Memoria, et non occurrit Dominica, aut Festum aliquod, aut Octava, etiam simplex, aut Feria VI post Octavam Ascensionis, aut Officium S. Mariæ in Sabbato, aut aliqua Vigilia, aut Feria privilegiata I et II ordinis vel quoad Missam conventualem etiam III ordinis. Missæ privatæ de Memoria dici possunt etiam in diebus infra Octavas communes et in Officio S. Mariæ in Sabbato.

III — De Feria et Vigilia

[3] Missa de Feria per annum dicitur, extra Tempus Adventus, post Septuagesimam et Quadragesimæ, quando non occurrit Festum, vel Octava, etiam dies Octava simplex, vel Feria VI post Octavam Ascensionis vel Sabbatum, in quo fit Officium sanctæ Mariæ in Sabbato, vel Memoria, vel Vigilia, vel Feria privilegiata II ordinis. De Feriis privilegiatis III ordinis, in Adventu et post Septuagesimam, dicitur Missa, quando non occurrit Festum, vel Octava etiam dies infra Octavam, aut Vigilia. De Octava simplici vel de Memoria his Feriis licet celebrare Missam privatam, Missa vero conventualis dicitur de Feria cum Commemoratione sive Octavæ simplicis, sive Memoriæ. In Sabbato vero, quamquam Officium fiat feriale, dicitur tamen Missa principalis vel conventualis de S. Maria cum Commemoratione Feriæ Adventus vel Septuagesimæ.

[4] De Missis in Feriis privilegiatis II ordinis vide infra Addit. et Variat. in Rubricis Missalis tit. I (Nota); item de Vigiliis.

[5] in Adventu vel Tempore post Septuagesimam occurrentis dicitur cum Commemoratione Feriæ Adventus vel Septuagesimæ, licet de ea . . .

[6] Vide infra Addit. et Variat. in Rubr. Miss. tit. I n. 2 (Nota).

IV — De Missis votivis S. Mariæ et aliis

[7] Duplici, vel Octava etiam simplici, Vigilia . . .

[8] In Adventu autem et Tempore post Septuagesimam, licet . . .

[9] de Adventu vel Septuagesima, nisi fuerint . . .

[10] impedita, neque occurrit Memoria, (exceptis Feriis Adventus, Septuagesimæ, Quadragesimæ, Quatuor Temporum, II Rogationum, et si fit processio etiam III Rogationum et Vigiliarum) dici potest . . .

[11] Vide infra Additiones et Variationes in Rubricis Missalis, tit. II n. 1; — cum Commemoratione ejus, de quo factum est Officium, et Commemoratione item Officii simplicis, si de aliquo occurrat eo die . . .

V — De Missis Defunctorum[12]

Prima die cujusque mensis (extra Adventum, Quadragesimam et Tempus Paschale) non impedita Officio duplici vel semiduplici, dicitur Missa principalis generaliter pro defunctis Sacerdotibus, Benefactoribus et aliis. Si vero in ea fuerit Festum simplex, vel Feria quæ propriam habeat Missam, aut resumenda sit Missa Dominicæ præcedentis, quæ fuit impedita, et infra hebdomadam non occurrat alius dies in quo resumi possit: in Ecclesiis Cathedralibus et Collegiatis dicantur duæ Missæ: una pro Defunctis, alia de Festo simplici vel Feria prædicta. Sed in Ecclesiis non Cathedralibus nec Collegiatis dicatur Missa de die cum Commemoratione generaliter pro Defunctis.

2 *Præterea Feria secunda cujusque hebdomadæ, in qua Officium fit de Feria, Missa principalis dici potest pro Defunctis. Si autem fuerit propria Missa de Feria, vel de Festo simplici, vel resumenda sit Missa Dominicæ præcedentis, ut supra, in Missa de die fiat Commemoratio (ut dictum est) pro Defunctis. Excipitur tamen Quadragesima, et totum Tempus Paschale, et quando per annum Officium est duplex vel semiduplex, quibus temporibus non dicitur Missa conventualis pro Defunctis (nisi in die depositionis Defuncti, et in Anniversario pro Defunctis), neque pro eis fit Commemoratio. Missæ autem privatæ pro Defunctis quocumque die dici possunt, præterquam in Festis duplicibus et Dominicis diebus. Missæ privatæ pro Defunctis ut in die obitus seu depositionis etiam in Duplicibus celebrari possunt præsente, insepulto, vel etiam sepulto non ultra biduum cadavere; exceptis Duplicibus primæ classis, diebus Duplicia primæ classis excludentibus, et Festis de præcepto.*

3 *Una tantum Oratio dicenda est in Missis omnibus quæ celebrantur in die Commemorationis Omnium Fidelium Defunctorum, die et pro die obitus seu depositionis, atque etiam in Missis cantatis vel lectis, permittente ritu, diebus tertio, septimo, trigesimo et die Anniversario alicujus Defuncti necnon quandocumque pro Defunctis Missa solemniter celebratur, nempe sub ritu qui Duplici respondet, uti in Officio quod recitatur post acceptum nuntium de alicujus obitu, et in Anniversariis late sumptis.*

4 *In Missis quotidianis quibuscumque sive lectis, sive cum cantu, plures sunt dicendæ Orationes, quarum prima est pro Defuncto vel Defunctis certo designatis, pro quibus sacrificium offertur, ex iis quæ infra in Missali habentur, secunda ad libitum, ultima pro omnibus Defunctis. Si vero pro Defunctis in genere Missa celebretur, Orationes sunt dicendæ, quæ pro Missis quotidianis in hoc Missali prostant, eodemque ordine quo sunt inscriptæ.* Quod si in iisdem quotidianis Missis plures Orationes Celebranti placuerit recitare, ut de Feriis et Simplicibus dicetur infra in Rubrica de Orationibus, id fieri potest tantum in Missis lectis, impari cum aliis præscriptis servato numero, et Orationi pro omnibus Defunctis postremo loco assignato.

5 *Sequentia pro Defunctis dicitur in die Commemorationis Omnium Fidelium Defunctorum et Depositionis Defuncti, in quibusvis cantatis Missis, uti etiam in lectis quæ diebus ut supra privilegiatis fiunt: in reliquis autem Missis vel recitari vel omitti potest ad libitum Celebrantis.*

VI — De Translatione Festorum

In dicendis Missis servetur Ordo Breviarii de Translatione Festorum duplicium, quando majori aliquo Festo, seu Dominica impediuntur.[13] *In Ecclesiis autem, ubi Titulus est Ecclesiæ, vel concursus populi ad celebrandum Festum quod transferri debet, possunt cantari duæ Missæ, una de die, alia de Festo: excepta Dominica I Adventus, Feria IV Cinerum, Dominica I Quadragesimæ, Dominica Passionis, Dominica Palmarum cum tota Hebdomada majori, Dominica Resurrectionis cum sequenti biduo, Dominica in Albis, Dominica Pentecostes cum duabus sequentibus Feriis, Dominica sanctissimæ Trinitatis, die Nativitatis Domini, Epiphaniæ, Ascensionis et Festo Corporis Christi.*

VII — De Commemorationibus

Commemorationes in Missis fiunt sicut in Officio.[14] De Festo duplici *aut semiduplici,* cujus facta est Commemoratio per modum simplicis in Officio, etiam in Missa fit Commemoratio, non excepta Missa solemni in Festis duplicibus II classis, sed excepta Dominica Palmarum ac Vigilia Pentecostes.[15] *De Festo simplici fit Commemoratio in Missa, quando de eo in Officio facta est Commemoratio in primis Vesperis. Quando autem de eo fit Commemoratio tantum ad Laudes, in Missa solemni non fit Commemoratio de eo, sed in Missis tantum privatis. Excipitur pariter Dominica Palmarum et Vigilia Pentecostes, in quibus nulla fit Commemoratio etiam in Missis privatis de Festo simplici occurrenti, licet facta sit in Officio.* De Dominica fit Commemoratio quando in ea agitur de Festo duplici. De Octava fit Commemoratio quando infra Octavam celebratur aliquod Festum, nisi illud Festum fuerit de exceptuatis in Rubrica Breviarii de Commemorationibus. Item quando infra Octavam fit de Dominica.

2 De Feria fit Commemoratio in Adventu,[16] Quadragesima, Quatuor Temporibus, Rogationibus et Vigiliis, quando Missa dicenda est de Festo illis temporibus occurrente. Sed in Ecclesiis Cathedralibus et Collegiatis, ubi plures Sacerdotes quotidie celebrant, in Feriis, Rogationibus et Vigiliis prædictis, quæ habent Missas proprias, dicuntur duæ Missæ, una de Festo, alia de Feria, Rogationibus et Vigilia, absque ulla utrorumque Commemoratione; in Festis tamen majoribus I classis nihil fit de Vigilia occurrenti, ut dictum est supra.

3 Quando infra hebdomadam dicuntur Missæ votivæ, post primam Orationem semper dicatur *Oratio ejus, de quo fit Officium, ut supra explicatum est in propria Rubrica.*[17]

4 Quando fit Commemoratio de Feria Quatuor Temporum, pro Feriæ Commemoratione dicitur prima Oratio, quæ concordat cum Officio.

5 In faciendis Commemorationibus servetur ordo ut in Breviario. Primo loco illæ Commemorationes præponuntur quæ ad Officium cujuscumque ritus pertinent; exceptis illis, quæ ab Officio, de quo agitur, numquam separantur.[18] Deinde: *1 de Dominica privilegiata, 2 de die Octava, 3 de Duplici majori, 4 de Duplici minori ad instar Simplicium redacto, 5 de Dominica communi, 6 de die infra Octavam Corporis Christi, 7 de Semiduplici, 8 de die infra Octavam communem ad simplicem ritum pariter redacto, 9 de Feria majori vel Vigilia, 10 de Simplici: de Festo simplici fiat Commemoratio ante Orationes quæ secundo vel tertio loco dicendæ assignantur; et hæ dicantur ante Orationes votivas; in quibus votivis servetur deinde dignitas Orationum, ut de Ssma Trinitate,* de Spiritu Sancto, de Ssmo Sacramento, de S. Cruce ante votivam de B. Maria, et de Angelis, de S. Joanne Baptista et S. Joseph ante Apostolos, et similiter in aliis.

V — De Missis Defunctorum

[12] Vide infra Addit. et Variat. in Rubr. Miss. tit. III.

VI — De Translatione Festorum

[13] Vide Addit. et Variat. in Rubr. Miss. tit. IV n. 1—3.

VII — De Commemorationibus

[14] Vide infra Addit. et Variat. in Rubr. Miss. tit. V n. 1—3.

[15] De Octava simplici et de Memoria fit Commemoratio, tum in Festis duplicibus majoribus et minoribus, Dominicis, Octavis ac Feriis, etiam privilegiatis, tum in Missis privatis tantum Festorum II classis, quando de eis facta est Commemoratio ad Laudes, in Missa vero solemni et conventuali non fit Commemoratio de eis. Excipitur Dominica Palmarum et Vigilia Pentecostes, in quibus nulla fit Commemoratio, nec de Duplici, licet facta sit ad Laudes.

[16] in Adventu, Tempore Septuagesimæ, in Quadragesima . . . .

[17] Oratio ejus de quo dicenda est Missa conventualis; scilicet: quando in Feriis per annum dicatur Missa votiva privata, in die, quo Missa conventualis dicenda est de aliqua Memoria, 2a Oratio erit de Memoria et 3a de Feria; si vero Missa votiva dicatur in Feriis Temporis Adventus vel post Septuagesimam, aut ex privilegio in Feria 2 ordinis, secundo loco semper dicitur Oratio Feriæ et 3 loco Oratio de Memoria occurrenti.

[18] Deinde: 1) de Dominica qualibet vel de Vigilia Epiphaniæ et ante Dominicam minorem et ipsam Vigiliam de quolibet Festo Domini, quod Officio Dominicæ hujusmodi ac Vigiliæ in occursu præfertur; 2) de die infra Octavam Epiphaniæ et Corporis Christi; 3) de Feria Quadragesimæ, Quatuor Temporum vel II Rogationum; 4) de die Octava duplici majore; 5) de Duplici majore; 6) de Duplici minore; 7) de die infra Octavam Nativitatis Domini vel Ascensionis vel Ss. Cordis Jesu; 8) de Feria VI post Octavam Ascensionis; 9) de die infra Octavam communem; 10) de Vigilia communi; 11) de Feria Adventus et post Septuagesimam; 12) de die Octava simplici; 13) de Officio simplici; 14) de Memoria: de Memoria fiat Commemoratio ante Orationes quæ secundo vel tertio loco dicendæ assignantur et hæ dicantur ante Orationes vo-

6 Si facienda sit Commemoratio pro Defunctis, semper ponitur pænultimo loco. In Missis autem Defunctorum nulla fit Commemoratio pro vivis, etiam si Oratio esset communis pro vivis et defunctis.[19]

7 Quando dicuntur plures Orationes, prima tantum et ultima cum sua conclusione terminantur: et ante primam et secundam Orationem tantum dicitur Orémus, ante primam dicitur etiam Dóminus vobíscum.

8 Cum vero dicuntur plures Orationes et una Oratio eadem sit cum alia ibidem dicenda, Oratio hujusmodi, illa scilicet quæ eadem est, non aliæ, commutetur cum alia de Communi, vel proprio, quæ sit diversa. Idem servetur in Secretis, et Orationibus post Communionem.

VIII — De Introitu, Kýrie, eléison, et Glória in excélsis

Introitus semper eodem modo dicitur cum Glória Patri ut in Ordinario, præterquam Tempore Passionis et in Missis Defunctorum, ut etiam ibi adnotatum est.

2 Kýrie, eléison dicitur novies post Introitum, alternatim cum ministro, idest, ter Kýrie, eléison, ter Christe, eléison, ter Kýrie, eléison.

3 Glória in excélsis[20] *dicitur quandocumque in Matutino dictus est Hymnus* Te Deum, *præterquam in Missa Feriæ V in Cœna Domini et Sabbati sancti, in quibus* Glória in excélsis *dicitur, quamvis in Officio non sit dictus Hymnus* Te Deum.

4 In Missis votivis Glória in excélsis non dicitur, etiam Tempore Paschali vel infra Octavam, nisi in Missa beatæ Mariæ in Sabbato, et Angelorum: et nisi Missa votiva solemniter dicenda sit pro re gravi, vel pro publica Ecclesiæ causa, dummodo non dicatur Missa cum paramentis violaceis. Neque dicitur in Missis Defunctorum.

IX — De Orationibus

In Festis duplicibus dicitur una tantum Oratio, nisi facienda sit aliqua Commemoratio, ut dictum est supra.

2 *In Festis semiduplicibus occurrentibus ab Octava Pentecostes usque ad Adventum, et a Purificatione usque ad Quadragesimam, dicitur secunda Oratio* A cunctis, *tertia ad libitum.*

3 *In Festis semiduplicibus occurrentibus ab Octava Epiphaniæ usque ad Purificationem dicitur secunda Oratio* Deus, qui salútis, *tertia* Ecclésiæ tuæ, *vel pro Papa* Deus, ómnium fidélium.

4 *In Festis semiduplicibus a Feria IV Cinerum usque ad Dominicam Passionis, secunda Oratio de Feria, tertia* A cunctis.

5 *In Semiduplicibus a Dominica Passionis usque ad Dominicam Palmarum, secunda Oratio de Feria, tertia* Ecclésiæ tuæ, *vel pro Papa.*

6 *In Festis semiduplicibus ab Octava Paschæ usque ad Ascensionem, secunda Oratio de sancta Maria* Concéde nos, *tertia* Ecclésiæ tuæ, *vel pro Papa.*

7 *In Festis semiduplicibus infra Octavas occurrentibus, secunda Oratio dicitur de Octava, tertia, quæ secundo loco infra Octavam ponitur.*

8 *Infra Octavas Paschæ et Pentecostes in Missa de Octava dicuntur duæ tantum Orationes, una de die, alia* Ecclésiæ tuæ, *vel pro Papa.*

9 *Infra alias Octavas, et in Vigiliis quæ jejunantur (excepta Vigilia Nativitatis Domini et Pentecostes), dicuntur tres Orationes, una de die, secunda de sancta Maria, tertia* Ecclésiæ tuæ, *vel pro Papa. Sed infra Octavas sanctæ Mariæ, et in Vigilia et infra Octavam Omnium Sanctorum, secunda Oratio dicitur de Spiritu Sancto* Deus, qui corda, *tertia* Ecclésiæ tuæ, *vel pro Papa.*[21]

10 In Dominicis infra Octavas occurrentibus dicuntur duæ Orationes, una de Dominica, secunda de Octava: et in die Octava dicitur una tantum Oratio, nisi facienda sit aliqua Commemoratio.

11 In Dominicis dicuntur tres, ut in Ordinario assignantur, quibusdam exceptis, ut suis etiam locis notatur.

12 *In Festis simplicibus*[22] *et Feriis per annum, nisi aliter in propriis locis notetur, dicuntur tres, ut in Semiduplicibus, aut quinque: possunt etiam dici septem ad libitum.*

13 In Feriis Quatuor Temporum, et ubi plures leguntur Lectiones, hujusmodi plures Orationes dicuntur post ultimam Orationem ante Epistolam, ut suis locis in Proprio Missarum de Tempore.

14 In Missis votivis, quando solemniter dicuntur pro re gravi, vel pro publica Ecclesiæ causa, dicitur una tantum Oratio: sed in Missa pro gratiarum actione additur alia Oratio, ut in proprio loco notatur.[23] In aliis autem dicuntur plures, ut in Festis simplicibus.

15 In votivis beatæ Mariæ secunda Oratio dicitur *de Officio illius diei,*[24] *et tertia* de Spiritu Sancto: sed in Sabbato, quando de ea factum est Officium, secunda Oratio erit de Spiritu Sancto, tertia Ecclésiæ tuæ, vel pro Papa.[25] *In votivis de Apostolis, quando ponitur Oratio* A cunctis, *ejus loco dicitur Oratio de sancta Maria* Concéde nos.

16 Si, cum plures dicuntur Orationes, occurrat fieri Commemorationem alicujus Sancti, ea ponitur secundo loco, et tertia Oratio dicitur, quæ alias secundo loco dicenda erat.

17 In conclusione Orationum hic modus servatur. Si Oratio dirigatur ad Patrem, concluditur Per Dóminum nostrum, etc. Si ad Filium, Qui vivis et regnas cum Deo Patre, etc. Si in principio Orationis fiat mentio Filii, concluditur Per eúndem Dóminum nostrum, etc. Si in fine Orationis ejus fiat mentio, Qui tecum vivit, etc. Si facta sit mentio Spiritus Sancti, in conclusione dicitur: In unitáte ejúsdem Spíritus Sancti, etc. Alia quoque in dicendis Orationibus serventur, quæ superius in Rubrica de Commemorationibus dicta sunt.

X — De Epistola, Graduali, Allelúja, et Tractu, ac de Evangelio

Post ultimam Orationem dicitur Epistola: qua finita, a Ministris respondetur Deo grátias. Et similiter quando leguntur plures Lectiones, post singulas dicitur Deo grátias, præterquam in fine quintæ Lectionis Danielis in Sabbatis Quatuor Temporum, et in fine Lectionum Feriæ sextæ in Parasceve et Sabbati sancti.[26]

2 Post Epistolam dicitur Graduale, quod semper dicitur, præterquam Tempore Paschali, cujus loco tunc dicuntur duo Versus, ut habetur in Rubrica in Sabbato in Albis.

3 Post Graduale dicuntur duo Allelúja, deinde Versus, et post Versum unum Allelúja. Tempore Paschali, quando non dicitur Graduale, dicitur aliud Allelúja post secundum Versum: et quando dicitur Sequentia, non dicitur post ultimum Versum, sed post Sequentiam.[26a]

4 A Septuagesima usque ad Sabbatum sanctum non dicitur Allelúja, neque dicitur in Missa de Feria in Adventu, Quatuor Temporibus, et Vigiliis quæ jejunantur, exceptis Vigilia Nativitatis Domini si venerit in Dominica, et Vigilia Paschæ et Pentecostes, ac Quatuor Temporibus Pentecostes. Nec dicitur in Festo sanctorum Innocentium, nisi venerit in Dominica.

---

tivas; in quibus votivis servetur deinde dignitas Orationum, ut de Ssma Trinitate, de Christo Jesu, de Spiritu Sancto . . .

[19] Vide Additiones et Variationes in Rubricis Missalis tit.VI n. 6.

VIII — De Introitu, Kýrie, eléison, et Glória in excélsis

[20] 3 Glória in excélsis dicitur in Missa, quandocumque ad Laudes dicti sunt Psalmi Dóminus regnavit cum reliquis, præterquam in Festo Ss. Innocentium, nisi in Dominica venerit; excepta quoque Vigilia Nativitatis Domini. Dicitur etiam in Dominicis ab Octava Epiphaniæ usque ad Septuagesimam et Dominicis a Pentecoste usque ad Adventum, etiam anticipatis, in Feriis a Dominica in Albis usque ad Ascensionem Domini, exceptis Feriis II et III Rogationum; itemque in Cœna Domini et Sabbato sancto; in Festis duplicibus trium Lectionum et in die Octava simplici, denique in Feriis per annum, quando Missa dicitur de aliqua Memoria (Rubr. gen. Brev. Monast. tit. XLII). — Vide etiam Addit. et Variat. in Rubr. Miss. tit. VII n. 1.

IX — De Orationibus

[21] Vide Addit. et Variat. in Rubr. Miss. tit. VI n. 1.

[22] In Festis simplicibus, Memoriis et Feriis per annum, nisi aliter in propriis locis notetur, dicuntur tres Orationes, ut in Semiduplicibus, aut quinque: possunt etiam dici septem ad libitum ut infra dicetur in Addit. et Variat. in Rubr. Miss. tit. VI n. 6.

[23] Vide Addit. et Variat. in Rubr. Miss. tit. V n. 3.

[24] de Officio illius diei, eo modo, quo dictum est in Nota ad n. 3 tituli VII (Nota n. 17) et tertia de Spiritu Sancto.

[25] Addit. et Variat. in Rubr. Miss. tit. VI n. 1,8.

X — De Epistola, Graduali, Allelúja, et Tractu, ac de Evangelio

[26] Feriæ VI in Parasceve, Sabbati Sancti et Vigiliæ Pentecostes.

[26a] Addit. et Variat. in Rubr. Miss. tit. VII n. 2.

5 A Septuagesima usque ad Pascha, ejus loco dicitur Tractus: qui Tractus prædicto tempore in aliquibus Feriis non dicitur, ut suis locis ponitur, nec dicitur in Feriis a Septuagesima usque ad Quadragesimam, quando repetitur Missa Dominicæ.

6 Dicto Graduali, seu Allelúja, seu Tractu, dicitur Evangelium. Et in principio Evangelii dicitur: Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Deinde: Sequéntia sancti Evangélii secúndum N. ℟. Glória tibi, Dómine. In fine Evangelii a Ministro respondetur: Laus tibi, Christe, quod etiam dicitur in fine illius partis Passionis, quæ legitur in tono Evangelii, præterquam in Parasceve. Postea, si dicendum est, dicitur Credo.

XI — De Symbolo

Symbolum dicitur post Evangelium in omnibus Dominicis per annum, etiamsi in illis fiat de Festo, in quo alias non diceretur, vel Dominica vacet. *In tribus Missis de Nativitate Domini, et deinceps usque ad Octavam S. Joannis Apostoli inclusive.*[27] In Festo Ssmi Nominis Jesu. In Epiphania, et per Octavam. Feria V in Cœna Domini. In Paschate Resurrectionis, et per Octavam. In Ascensione Domini, et per Octavam. In Pentecoste, et per Octavam. In Festo Corporis Christi, et per Octavam. In Festo Cordis Jesu, et per Octavam. In omnibus Festis beatæ Mariæ, et per Octavas. In Festis duodecim Apostolorum, et Evangelistarum, et per Octavas. In *utraque* Cathedra S. Petri, et in Festo S. Petri ad Vincula. In Festis Conversionis et Commemorationis S. Pauli Apostoli. In Festo S. Joannis ante Portam Latinam. In Festo S. Barnabæ Apostoli. In Festis Inventionis et Exaltationis S. Crucis. In Festo Pretiosissimi Sanguinis, et in Transfiguratione Domini. In Festis Angelorum. In Festis S. Joseph Sponsi B. M. V. In Festo S. Mariæ Magdalenæ. In Festis Quatuor Doctorum, videlicet, Gregorii, Ambrosii, Augustini et Hieronymi: additis Festis S. Hilarii, S. Francisci Salesii, S. Petri Damiani, S. Thomæ de Aquino, S. Isidori, S. Leonis I Papæ, S. Anselmi, S. Petri Canisii, S. Roberti Bellarmino, S. Bedæ Venerabilis, S. Bonaventuræ, S. Alfonsi Mariæ de Ligorio, S. Bernardi, S. Alberti Magni, S. Joannis a Cruce et S. Petri Chrysologi. Item in Festis Ss. Doctorum Athanasii, Basilii, Cyrilli Alexandrini, Cyrilli Hierosolymitani, Gregorii Nazianzeni, Joannis Chrysostomi et Joannis Damasceni. In die Octava S. Joannis Baptistæ *et S. Laurentii.* In Festo Omnium Sanctorum et per Octavam. In Dedicatione Archibasilicæ Ssmi Salvatoris, et Ss. Apostolorum Petri et Pauli. In Anniversario Dedicationis propriæ Ecclesiæ, et per Octavam. In die Consecrationis Ecclesiæ, vel Altaris. In Festis Sanctorum quibus dedicata est Ecclesia, et ubi habetur Corpus, vel insignis Reliquia Sancti, de quo agitur. In die Creationis, et Coronationis Summi Pontificis et in Anniversario ejusdem diei. In die, et in Anniversario Electionis et Consecrationis Episcopi. Item in omnibus Festis, quæ in Dominicis, et infra Octavas celebrantur: in quibus ratione Dominicæ et Octavæ dici debet. Item in Festo Patroni alicujus loci, vel Tituli Ecclesiæ (non autem alicujus Capellæ, vel Altaris), et in Festis principalibus Ordinum et per eorum Octavas, in Ecclesiis tantum illius Ordinis.[28]

Item dicitur Credo in Missis votivis, quæ solemniter pro re gravi, vel pro publica Ecclesiæ causa celebrantur, etiamsi dicantur in paramentis violaceis in Dominica.[28a]

XII — De Offertorio, Secretis, Præfationibus et Canone

Post Symbolum, vel, si non sit dicendum, post Evangelium, dicitur: Dóminus vobíscum. Orémus; deinde Offertorium; postea fit oblatio cum Orationibus, ut in Ordine Missæ. Qua oblatione facta, dicuntur Orationes secretæ, secundum numerum Orationum, quæ clara voce in principio dictæ sunt; sed ante primam Orationem non dicitur Dóminus vobíscum, nec aliquid aliud, sed dicto Suscípiat Dóminus sacrifícium, absolute dicuntur: neque etiam ante secundam Orationem dicitur Orémus. Terminantur autem prima et ultima Oratio, ut dictum est supra in Rubrica de Orationibus: et secreto dicuntur usque ad illa verba in conclusione: Per ómnia sǽcula sæculórum, quæ clara voce proferuntur, et incipitur Præfatio.

2 Præfationes autem dicuntur, ut in Ordine Missæ adnotatum est: et quæ in Quadragesima, Tempore Passionis, et Paschali, et infra Octavas propriæ assignantur, dicuntur etiam in Dominicis, et Festis, quæ illis temporibus celebrantur: nisi illa Festa propriam Præfationem habeant.[29]

3 Si infra Octavam alicujus Festi, quod habet Præfationem propriam, occurrat Festum ex majoribus non habens propriam Præfationem, dicitur Præfatio de Octava, quamvis de ea nulla fiat Commemoratio in Missa.

4 In Missis votivis dicitur etiam Præfatio propria, si propriam habeant: si vero non habuerint, dicitur Præfatio de Tempore, vel Octava, infra quam contigerit hujusmodi Missas celebrari: alioquin, Præfatio communis. Et quando aliqua Missa votiva pro causa publica solemniter celebratur, dicitur in cantu solemni, ut in Duplicibus. *In Missis Defunctorum quocumque tempore semper dicitur Præfatio communis.*

5 In Dominicis per annum, quando non habeatur Præfatio propria, dicitur Præfatio de Trinitate, ut adnotatum jam est in Ordine Missæ.

6 Post Præfationem incipitur Canon Missæ secreto: in quo serventur omnia, ut in Ordine Missæ. Ubi vero infra actionem Communicántes, et Hanc igitur, vel alia variari contingit, suo loco in propriis Missis adnotatur.

XIII — De Communione, Orationibus post Communionem, Ite, Missa est, vel Benedicámus Dómino, de Benedictione, et Evangelio S. Joannis

Expleto Canone, et aliis omnibus usque ad Communionem, ea peracta, dicitur Communio, et Orationes post Communionem eodem modo et ordine, ut in principio Missæ: et repetito Dóminus vobíscum, dicitur: Ite, Missa est, vel Benedicámus Dómino, pro Temporis ratione. Ite, Missa est, dicitur quandocumque dictum est Glória in excélsis. Cum non dicitur, ejus loco dicitur Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias. In Missis Defunctorum dicitur: Requiéscant in pace. ℟. Amen.

2 Dicto Pláceat, datur Benedictio: quæ a Celebrante semper datur in Missa, præterquam in Missis Defunctorum. Deinde legitur Evangelium S. Joannis In princípio, præmisso Dóminus vobíscum, et Inítium, ut moris est: *quod Evangelium numquam prætermittitur in Missa, nisi quando fit de Festo in aliqua Dominica, vel Feria, quæ habet Evangelium proprium, quod legitur ejus loco.* Excipitur Dominica IV Adventus, cujus Evangelium non legitur in fine Missæ, quando in ea occurrit Vigilia Nativitatis Domini, quia nec in Officio lectum est. In tertia Missa de die Nativitatis Domini legitur in fine Evangelium de Epiphania Cum natus esset Jesus. Et in Dominica Palmarum in Missis privatis legitur Evangelium, quod ponitur in benedictione Palmarum, quod etiam lectum est in Officio. *In Vigiliis, quæ occurrunt in Quadragesima vel Quatuor Temporibus, non legitur Evangelium Vigiliæ in fine Missæ. Et similiter in Missis votivis numquam legitur in fine aliud Evangelium, nisi S. Joannis.*[30]

XIV — De ordinanda Missa ex supradictis Rubricis

Supradictis Rubricis cognitis, si quis velit ordinare Missam diei, recurrat ad Ordinarium Missarum de Tempore, vel de Sanctis, secundum qualitatem Officii. Si proprium non habeat, recurrat ad Commune Sanctorum. Si de Feria agendum sit, et propria Missa non fuerit de Feria, dicatur Missa præcedentis Dominicæ, omissis Glória in excélsis, et Symbolo: præterquam Tempore Paschali, in quo semper dicitur Glória in excélsis, ut supra, excepta Missa Rogationum; et in Adventu prætermittitur Allelúja post Graduale, cum suo Versu.[31] Si dicenda sit Missa votiva, requiratur post Commune Sanctorum suo loco. Si plures Orationes dicendæ sint, requirantur post Missas votivas suo loco de singulis rebus singulæ. Si pro Defunctis dicenda sit Missa, habetur post Missas votivas, cum

---

XI — De Symbolo

[27] In tribus Missis de Nativitate Domini et per Octavam.

[28] sc. S. P. N. Benedicti, tam in transitu quam in Solemnitate, item in Festis S. Mauri Abb., S. Scholasticæ Virg., Ss. Placidi et Sociorum Mart., S. Gertrudis Virg. et Omnium Sanctorum Ord. Nostri.

[28a] Vide Addit. et Variat. in Rubr. Miss. tit. VII n. 3.

XII — De Offertorio, Secretis, Præfationibus et Canone

[29] Vide Addit. et Variat. in Rubr. Miss. tit. VIII.

XIII — De Communione, Orationibus post Communionem, Ite, Missa est, vel Benedicámus Dómino, de Benedictione, et Evangelio S. Joannis

[30] Vide Addit. et Variat. in Rubr. Miss. tit. IX.

XIV — De ordinanda Missa ex supradictis Rubricis

[31] prætermittitur Allelúja post Graduale cum suo Versu ac Tempore Septuagesimæ Tractus.

collectis diversis circa finem Missalis. Ordo totius Missæ, cum Præfationibus, Canone, et aliis dicendis, habetur suo loco, cum Proprio Missarum de Tempore.

XV — De Hora celebrandi Missam

Missa privata saltem post Matutinum et Laudes quacumque hora ab aurora usque ad meridiem dici potest.

2 Missa autem conventualis et solemnis sequenti ordine dici debet. *In Festis duplicibus et semiduplicibus, in Dominicis et infra Octavas, dicta in Choro Hora Tertia. In Festis simplicibus et in Feriis per annum, dicta Sexta.*[32] *In Adventu, Quadragesima* et Quatuor Temporibus, etiam infra Octavam Pentecostes, et Vigiliis quæ jejunantur, quamvis sint dies solemnes, Missa de Tempore debet cantari post Nonam.

3 Missa autem Defunctorum dici debet post Primam diei: ubi vero dicuntur eorum Vigiliæ mane post Matutinum diei, dictis hujusmodi Vigiliis cum Laudibus, immediate dici potest Missa pro Defunctis. Sed in die Commemorationis Omnium Fidelium *Defunctorum*[33] *Missa conventualis* dicitur post Nonam, quia eo die est principalis. In die autem depositionis Defuncti, vel tertio, septimo, trigesimo aut Anniversario solemni, in quo fit concursus populi, poterit similiter dici ultimo loco post Nonam.

4 Excipiuntur ab hoc ordine dicendi Missam conventualem, Missæ in Nativitate Domini, quarum prima dicitur post mediam noctem, finito Te Deum laudámus[34] in Matutino: secunda in aurora, dictis Laudibus et Prima: tertia vero in die post Tertiam, vel ubi aliter ex dispensatione Apostolica disponatur.

5 Missæ votivæ, quia non correspondent Officio, si solemniter celebrentur pro re gravi, vel publica Ecclesiæ causa, cum populi frequentia, dicantur post Nonam.[35]

XVI — De his quæ clara voce, aut secreto dicenda sunt in Missa

In Missa privata, clara voce dicuntur Antiphona et Psalmus ad Introitum, Confessio et quæ sequuntur, excepta Oratione Aufer a nobis, et Orámus te, Dómine, per mérita Sanctórum tuórum, etc. Item Introitus, Kýrie, eléison, Glória in excélsis, Dóminus vobíscum, Orémus, Flectámus génua, Leváte, Oratio vel Orationes, Prophetiæ, Epistola, Graduale, Versus, Tractus, Sequentia, Evangelium, Credo, Offertorium, Oráte, fratres, solum hæc duo verba, Præfatio. Nobis quoque peccatóribus, solum hæc tria verba. Item, Per ómnia sǽcula sæculórum, etc. cum Pater noster, Per ómnia sǽcula sæculórum, cum Pax Dómini, Agnus Dei, Dómine, non sum dignus, hæc quatuor verba tantum, Communio, Oratio vel Orationes post Communionem. Humiliáte cápita vestra Deo, Ite, Missa est, vel Benedicámus Dómino, vel Requiéscant in pace, Benedictio et Evangelium In princípio, vel aliud Evangelium. Alia omnia dicuntur secreto.

2 Sacerdos autem maxime curare debet, ut ea quæ clara voce dicenda sunt, distincte et apposite proferat, non admodum festinanter, ut advertere possit quæ legit, nec nimis morose, ne audientes trædio afficiat; neque etiam voce nimis elata, ne perturbet alios, qui fortasse in eadem Ecclesia tunc temporis celebrant; neque tam submissa, ut a circumstantibus audiri non possit, sed mediocri et gravi: quæ et devotionem moveat, et audientibus ita sit accommodata, ut quæ leguntur intelligant. Quæ vero secreto dicenda sunt, ita pronuntiet, ut et ipsemet se audiat, et a circumstantibus non audiatur.

3 In Missa solemni, quando dici debent, a Celebrante Glória in excélsis et Credo intonantur; et cantantur Dóminus vobíscum, et Orationes ante Epistolam, Dóminus vobíscum, Orémus ante Orationes, et ante Offertorium, Præfatio, Per ómnia sǽcula sæculórum cum Pater noster, Per ómnia sǽcula sæculórum cum Pax Dómini, et Orationes post Communionem. Alia quæ in Missa privata dicuntur clara voce, in Missa solemni a Celebrante dicuntur submissa voce.

XVII — De Ordine genuflectendi, sedendi, et standi in Missa privata et solemni

In Missa privata Sacerdos genuflectit, quando legit Evangelium S. Joannis In princípio, ad illa verba: Et Verbum caro factum est, et in Evangelio Epiphaniæ Cum natus esset Jesus, ad illa verba: Et procidéntes adoravérunt eum. Item in Evangelio Feriæ IV post Dominicam IV Quadragesimæ, ad illa verba in fine: Et prócidens adorávit eum. Item genuflectit in Dominica Palmarum, et in Missis de Cruce ad illa verba in Epistola: In nómine Jesu omne genu flectátur, etc.; et quando legitur Passio ad illa verba: Exspirávit, vel Emísit spíritum, ut suis locis notatur. Item genuflectit, cum dicit: Flectámus génua. Item quando in Quadragesima dicit in Tractu ℣. Adjuva nos, Deus, etc. et in omnibus Missis de Spiritu Sancto, cum dicit ℣. Veni, Sancte Spíritus, reple tuórum, etc. Item quando Sacramentum in Altari discoopertum apparet, genuflectit quoties ante illud transit in medio Altaris, et quandocumque in Ordine Missæ et in ritu servando in celebratione Missæ notatur quod debeat genuflectere.

2 Circumstantes autem in Missis privatis semper genua flectunt, etiam Tempore Paschali, præterquam dum legitur Evangelium.

3 In Missa solemni Celebrans genuflectit ad omnia supradicta, præterquam ad Flectámus génua, et tunc ipse solus stat, Diaconus vero et Subdiaconus et omnes alii genuflectunt. Ad Versum vero Adjuva nos, Deus, etc. et ad Versum: Veni, Sancte Spíritus, etc. genuflectit usque ad finem. Item genuflectit in die Annuntiationis B. Mariæ et in tribus Missis Nativitatis Domini, quando cantatur in Choro ℣. Et incarnátus est, etc. Aliis diebus, si sedeat cum cantantur ea verba, non genuflectit, sed caput tantum profunde inclinat apertum; si non sedet, genuflectit.

4 Ministri semper genuflectunt cum Celebrante, præterquam Subdiaconus tenens librum ad Evangelium, et Acolythi tenentes candelabra, qui tunc non genuflectunt. Et cum Diaconus cantat illa verba ad quæ est genuflectendum, ipse versus librum, Celebrans et omnes alii versus Altare genuflectunt.

5 In Choro semper genuflectitur ab iis, qui non sunt Prælati, ad Confessionem cum suo Psalmo. In Missis autem Feriarum Adventus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum et Vigiliarum quæ jejunantur, ac in Missis Defunctorum, genuflectunt omnes etiam ad Orationes, et dicto per Celebrantem Sanctus usque ad Pax Dómini, et ad Orationes post Communionem et Super populum, excepta Vigilia Paschæ et Pentecostes ac Nativitatis Domini, et Quatuor Temporibus Pentecostes. Et similiter ab omnibus genuflectitur, quando elevatur Sacramentum.

6 In Missa item solemni Celebrans medius inter Diaconum et Subdiaconum sedere potest a cornu Epistolæ juxta Altare, cum cantantur Kýrie, eléison, Glória in excélsis et Credo: alio tempore stat ad Altare, vel genuflectit, ut supra.

7 In Choro non sedent qui actu cantant, reliqui autem possunt sedere quando Celebrans sedet, et præterea dum cantantur Epistola et Prophetiæ, Graduale, Tractus vel Allelúja cum Versu ac Sequentia; et ab Offertorio usque ad incensationem Chori, et, si non incensatur, usque ad Præfationem, et ad Antiphonam quæ dicitur Communio. Ad alia stant vel genuflectunt, ut supra.

XV — De Hora celebrandi Missam

[32] In Festis Duplicibus, in Dominicis, etiam anticipatis et quoad Officium repositis, in Vigilia Epiphaniæ, infra Octavas, Feria VI post Octavam Ascensionis, ac etiam in Vigilia Nativitatis Domini, quando veniat in Dominica, dicta in Choro Hora Tertia. In Festis simplicibus, Memoriis, Feriis per annum et Feriis post Septuagesimam, in Vigilia Ascensionis ac Missa de S. Maria etiam in Sabbatis Adventus et Septuagesimæ dicta Sexta. In Adventu, Quadragesima . . .

[33] Omnium Fidelium Defunctorum et in Commemoratione Omnium Defunctorum Ordinis Nostri Missa conventualis.

[34] finito Te Deum laudámus, Evangelio, Oratione ac Benedicámus Dómino in Matutino.

[35] Pro Missis conventualibus datur Decretum Sacræ Rituum Congregationis diei 2 Decembris 1891:

I Regulares, jure consuetudinis aut eorum Constitutionum secluso, teneri tantum legere unam Missam conventualem, Officio videlicet diei respondentem, *(nisi Rubricæ aliter disponant)* tempore a Rubricis præscripto, quamvis aliæ ab illis essent canendæ, sive votivæ, sive Defunctorum, ut onera particularia adimpleantur, vel ex peculiari Sanctæ Sedis indulto.

II Sive Missa illa legatur sive fiat in cantu, non solum in Duplicibus I, sed etiam II classis omittendam esse Commemorationem *Memoriæ* occurrentis aut de die infra Octavam.

III Missæ Feriarum, *quæ sunt privilegiatæ II ordinis* ac Vigiliarum *in Festis juxta Rubricas* occurrentibus, Regularibus non esse vetitas, si a Rubricis præscribantur, dummodo tempus servetur in iisdem Rubricis præscriptum et choralibus iis assistendi libertas fiat.

IV Ad Rogationum Missam quod attinet, ad eam celebrandam teneri, si tamen publica supplicatio locum habeat.

V Ubi vi Constitutionum Ordinis vel ratione consuetudinis, Feriarum aut Vigiliarum occurrentium Missæ fieri debeant, eas non esse omittendas, et tempus in Rubricis præscriptum omnimode servandum.

XVIII — De Coloribus Paramentorum

Paramenta Altaris, Celebrantis et Ministrorum debent esse coloris convenientis Officio et Missæ diei, secundum usum Romanæ Ecclesiæ: quæ quinque coloribus uti consuevit, Albo, Rubeo, Viridi, Violaceo et Nigro.

2 Albo colore utitur a Vesperis Vigiliæ Nativitatis Domini usque ad Octavam Epiphaniæ inclusive, exceptis Festis Martyrum quæ infra eam veniunt. In Festo Ssmi Nominis Jesu, Feria V in Cœna Domini et Sabbato sancto in Officio Missæ, et ab illo die usque ad Sabbatum in Vigilia Pentecostes ad Nonam in Officio de Tempore, præterquam in Missa Litaniarum et Rogationum. In Festo Ssmæ Trinitatis. In Festo Corporis Christi. In Festo Cordis Jesu.[36] In Festo Transfigurationis Domini. In Festis beatæ Mariæ Virginis, præterquam in benedictione Candelarum et Processione, quæ fit in Festo Purificationis ejusdem. In Festis Angelorum. In Nativitate S. Joannis Baptistæ. In principali Festo S. Joannis Evangelistæ, quod celebratur infra Octavam Nativitatis Domini. In *utraque* Cathedra S. Petri. In Festo S. Petri ad Vincula. In Conversione S. Pauli. In Festo Omnium Sanctorum.[37] In Festis Confessorum Pontificum, et non Pontificum, et Doctorum. In Festis Ss. Virginum non Martyrum, et nec Virginum nec Martyrum. In Dedicatione et Consecratione Ecclesiæ vel Altaris, ac in Consecratione Summi Pontificis, et in Anniversario Creationis et Coronationis ejusdem, et Electionis et Consecrationis Episcopi.[38] Item per Octavas prædictorum Festorum, quæ Octavas habent, quando dicitur Missa de Octava, *et in Dominicis infra eas occurrentibus, quando in eis fit Officium de Dominica; præterquam in illis Dominicis, quibus tributus est color violaceus.* In Missis votivis supradictorum Festorum,[39] quocumque tempore dicantur: et in Missa pro Sponso et Sponsa.

3 Rubeo colore utitur a Vigilia Pentecostes in Missa usque ad Sabbatum sequens finita Nona et Missa. In Festis S. Crucis et Pretiosissimi Sanguinis Domini. In Decollatione S. Joannis Baptistæ. In Natali Ss. Apostolorum Petri et Pauli, et in Festis aliorum Apostolorum (exceptis Festo principali S. Joannis Evangelistæ post Nativitatem Domini, et Festis Conversionis S. Pauli, et Cathedræ S. Petri, et ejus Vinculorum). In Festo S. Joannis ante Portam Latinam. In Commemoratione S. Pauli Apostoli. In Festis Martyrum, excepto Festo Ss. Innocentium, quando non venerit in Dominica; si autem in Dominica venerit, utitur rubeo, in ejus vero die Octava semper utitur rubeo, quocumque die occurrat.[40] In Festis Ss. Virginum Martyrum, et Martyrum non Virginum. Item per Octavas prædictorum Festorum, quæ Octavas habent, quando fit de Octava, *et in Dominicis infra eas Octavas occurrentibus, eodem modo, ut dictum est supra de colore albo.* Item in Missis votivis supradictorum Festorum, et in Missa pro eligendo Summo Pontifice.

4 Viridi colore utitur ab Octava Epiphaniæ usque ad Septuagesimam, et ab Octava Pentecostes usque ad Adventum exclusive, in Officio de Tempore, excepta Dominica Trinitatis, ut supra, *ac exceptis Dominicis infra Octavas occurrentibus, in quibus color Octavarum servatur;* exceptis etiam Vigiliis et Quatuor Temporibus, ut infra.

5 Violaceo colore utitur a prima Dominica Adventus in primis Vesperis usque ad Missam Vigiliæ Nativitatis Domini inclusive: et a Septuagesima usque ad Sabbatum sanctum ante Missam inclusive, in Officio de Tempore, excepta Feria V in Cœna Domini, in qua utitur albo: et Feria VI in Parasceve, in qua utitur nigro, ut infra: et benedictione Cerei in Sabbato sancto, in qua Diaconus, illius Præfationem dicens, solus utitur albo: ea autem finita, violaceo, ut prius. Item in Vigilia Pentecostes ante Missam a prima Prophetia usque ad benedictionem Fontis inclusive. In Quatuor Temporibus, et Vigiliis quæ jejunantur, exceptis Vigilia et Quatuor Temporibus Pentecostes. In Missa Litaniarum in die S. Marci Evangelistæ, et Rogationum, et in Processionibus, quæ his diebus fiunt. In Festo Ss. Innocentium, quando non venerit in Dominica. In benedictione Candelarum in die Purificationis B. Mariæ, et in benedictione Cinerum, ac Palmarum, et in ipsa Dominica in Palmis, et in earundem, ac generaliter in omnibus Processionibus: exceptis Processionibus sanctissimi Sacramenti, et quæ fiunt in diebus solemnibus vel pro gratiarum actione. *In Missis de Passione Domini, pro quacumque necessitate, pro peccatis, ad postulandam gratiam bene moriendi, ad tollendum schisma, contra paganos, tempore belli, pro pace, pro vitanda mortalitate, pro iter agentibus, et pro infirmis.*[41]

6 Nigro colore utitur Feria VI in Parasceve, et in omnibus Officiis et in Missis Defunctorum.

XIX — De Qualitate Paramentorum

In Officio Missæ, Celebrans semper utitur Planeta super Albam.

2 Si autem sit Episcopus, sive Abbas habens usum Mitræ et Baculi ac ceterorum Pontificalium, et solemniter celebret, super Dalmaticam et Tunicellam.

3 Pluviali utitur in Processionibus, et Benedictionibus quæ fiunt in Altari. Item in Officio Laudum et Vesperarum, quando solemniter dicuntur. Eodem utitur Assistens Celebranti in Missa Pontificali. Item quando Celebrans post Missam Defunctorum facit in fine Absolutionem.

4 Cum Celebrans utitur Pluviali, semper deponit Manipulum, et ubi Pluviale haberi non potest, in Benedictionibus quæ fiunt in Altari, Celebrans stat sine Planeta cum Alba et Stola.

5 Dalmatica et Tunicella utuntur Diaconus et Subdiaconus in Missa solemni, et Processionibus, et Benedictionibus, quando Sacerdoti ministrant.

6 In diebus vero jejuniorum (præterquam in Vigiliis Sanctorum), et in Dominicis et Feriis Adventus et Quadragesimæ, ac in Vigilia Pentecostes ante Missam (exceptis Dominica Gaudéte, etiam si ejus Missa infra hebdomadam repetatur, et Dominica Lætáre, Vigilia Nativitatis Domini, Sabbato sancto in benedictione Cerei et in Missa, ac in Quatuor Temporibus Pentecostes), item in benedictione Candelarum et Processione in die Purificationis B. Mariæ, et in benedictione Cinerum, ac benedictione Palmarum et Processione: in Cathedralibus et præcipuis Ecclesiis utuntur Planetis plicatis ante pectus: quam Planetam Diaconus dimittit cum lecturus est Evangelium, eaque tunc super sinistrum humerum super Stolam complicatur: aut ponitur aliud genus Stolæ latioris in modum Planetæ plicatæ; et facta Communione resumit Planetam, ut prius. Similiter Subdiaconus dimittit eam cum lecturus est Epistolam, quam legit in Alba, et ea finita, osculataque Celebrantis manu, Planetam resumit, ut prius.

7 In minoribus autem Ecclesiis, prædictis diebus jejuniorum Alba tantum amicti ministrant: Subdiaconus cum Manipulo, Diaconus etiam cum Stola ab humero sinistro pendenti sub dexterum.

XX — De Præparatione Altaris, et Ornamentorum ejus

Altare, in quo sacrosanctum Missæ sacrificium celebrandum est, debet esse lapideum, et ab Episcopo, sive ab Abbate facultatem a Sede Apostolica habenti, consecratum; vel saltem ara lapidea, similiter ab Episcopo, vel Abbate, ut supra, consecrata, in eo inserta, quæ tam ampla sit, ut Hostiam et majorem partem Calicis capiat. Hoc Altare operiatur tribus mappis seu tobaleis mundis, ab Episcopo vel alio habenti potestatem benedictis, superiori saltem oblonga, quæ usque ad terram pertingat, duabus aliis brevioribus, vel una duplicata. Pallio quoque ornetur coloris, quoad fieri potest, diei Festo vel Officio convenientis. Super Altare collocetur Crux in medio, et Candelabra saltem duo cum candelis accensis hinc et inde in utroque ejus latere. Ad Crucis pedem ponatur Tabella Secretarum appellata. In cornu Epistolæ cussinus supponendus Missali: et ab eadem parte Epistolæ paretur cereus ad elevationem Sacramenti accendendus, parva campanula, ampullæ vitreæ vini et aquæ cum pelvicula et manutergio mundo, in fenestella seu in parva mensa ad hæc præparata. Super Altare nihil omnino ponatur, quod ad Missæ sacrificium vel ipsius Altaris ornatum non pertineat.

XVIII — De Coloribus Paramentorum

[36] In Festo D. N. Jesu Christi Regis.

[37] et Omnium Sanctorum Ordinis Nostri.

[38] atque in Missa votiva in die solemnis Professionis religiosæ.

[39] et in Missa D. N. Jesu Christi summi et æterni Sacerdotis.

[40] In Commemoratione Ss. Martyrum et aliorum Sanctorum, quorum Reliquiæ in Ecclesiis Nostri Ordinis asservantur.

[41] In Missis de Passione Domini, pro Fidei propagatione, contra paganos, ad tollendum schisma, tempore belli, pro pace, pro vitanda mortalitate, pro remissione peccatorum, pro peregrinantibus et iter agentibus, pro infirmis, ad postulandam gratiam bene moriendi, pro quacumque necessitate.

ADDITIONES ET VARIATIONES
IN RUBRICIS MISSALIS
AD NORMAM BULLÆ „DIVINO AFFLATU"
ET SUBSEQUENTIUM S. R. C. DECRETORUM

I – De Feria et de Vigilia[1]

In omnibus Feriis Quadragesimæ post diem Cinerum, ac Passionis ante Dominicam Palmarum, in Feriis Quatuor Temporum extra Octavam Pentecostes, et in Vigiliis communibus, si occurrat Officium duplex aut semiduplex, in Ecclesiis in quibus adest obligatio Chori, duæ dicuntur Missæ conventuales: una de Officio diei, sine Commemoratione Feriæ aut Vigiliæ, sed cum aliis Commemorationibus forte occurrentibus; altera de Feria aut Vigilia, sine Commemoratione Officii diei. Harum tamen una tantum dicitur in Choro, cum assistentia Choralium; altera vero, sine hujusmodi assistentia, legitur extra Chorum. Missa porro in Choro dicenda cum assistentia Choralium, in Duplicibus I et II classis et per Octavas privilegiatas II ordinis, est Missa de Officio currenti: in reliquis Duplicibus et Semiduplicibus, Missa de Feria aut Vigilia. In Duplicibus tamen I classis nihil umquam fit de Vigilia non privilegiata, juxta Rubricas. De die item infra Octavam communem, si in Feriis aut Vigiliis supra recensitis occurrat, non dicitur Missa conventualis, sed fit tantum Commemoratio in Missa de Feria vel Vigilia. Missæ autem privatæ omnibus his diebus ad libitum Celebrantium dici possunt aut de Feria vel Vigilia, cum Commemoratione Officii diei; aut de Officio diei, cum Commemoratione Feriæ vel Vigiliæ. Si tamen Officium occurrens sit Duplex I aut II classis, aut Octava privilegiata II ordinis, Missa privata de Feria vel Vigilia non permittitur.

2 Si qua ex dictis Feriis et Vigilia simul occurrant, Missa conventualis dicitur de Feria, cum Commemoratione Vigiliæ; et Missæ privatæ dici possunt aut de Feria aut de Vigilia, cum Commemoratione alterius. At, si fiat Officium duplex, vel Octavæ privilegiatæ, vel Festi semiduplicis, duæ dicuntur Missæ conventuales, ut supra: una de Officio diei, sine Commemoratione Feriæ et Vigiliæ, sed cum aliis Commemorationibus forte occurrentibus; altera de Feria, cum Commemoratione Vigiliæ; et Missæ privatæ dici possunt aut de Feria, aut de Vigilia, aut de Officio diei, cum Commemoratione de eis de quibus non dicitur Missa.

3 Item in Feria II Rogationum, si occurrat Officium duplex, vel Octavæ privilegiatæ, vel Festi semiduplicis, duæ dicuntur Missæ conventuales, ut supra, num. 1; sed, ubi fiat Processio, occurrente Duplici I aut II classis, in Choro dicitur tum Missa de Officio diei, tum Missa de Rogationibus, ut supra. In reliquis vero diebus Litaniarum, tam majorum quam minorum, in quibus occurrat Officium duplex, aut semiduplex, aut diei Octavæ vel Festi simplicis, aut Vigiliæ Ascensionis: 1) Si non fiat Processio, dicitur unica Missa conventualis de eodem Officio, cum Commemoratione Rogationum. Dicitur etiam unica Missa conventualis de Rogationibus in Feria III Rogationum, si Officium fuerit de Feria currenti; et unica pariter Missa conventualis de Vigilia Ascensionis, cum Commemoratione Octavæ ac Rogationum, si ipsa Vigilia in Officio diei infra Octavam communem

---

[1]I — De Feria et de Vigilia

1 a) In omnibus Feriis Quadragesimæ post diem Cinerum, ac Passionis ante Dominicam Palmarum, in Feriis Quatuor Temporum extra Octavam Pentecostes, et in Feria II Rogationum non dicitur Missa de aliquo Festo, nisi sit Duplex I vel II classis, neque de aliqua Octava, sed dicuntur tum Missa conventualis, tum Missæ privatæ de Feria occurrenti, et fiant, juxta Rubricas, Commemorationes, quæ forte occurrunt. Si vero occurrit Festum I vel II classis, duæ dicuntur Missæ conventuales, prima in Choro post Tertiam cum assistentia Choralium de Festo sine Commemoratione Feriæ; altera sine hujusmodi assistentia legitur extra Chorum post Nonam de Feria, in qua Missa omittitur Commemoratio Festi. Missæ vero privatæ dicuntur de Festo cum Commemoratione Feriæ.

1 b) In Vigiliis communibus, si occurrat Officium duplex aut duplex majus aut II classis aut dies infra Octavam privilegiatam II ordinis, in ecclesiis, in quibus adest obligatio Chori, duæ dicuntur Missæ conventuales, una de Officio diei sine Commemoratione Vigiliæ, sed cum aliis Commemorationibus forte occurrentibus; altera de Vigilia sine Commemoratione Officii diei. Harum tamen una tantum dicitur in Choro cum assistentia Choralium; altera sine hujusmodi assistentia legitur extra Chorum. Missa porro in Choro dicenda cum assistentia Choralium in Duplicibus II classis et per Octavas privilegiatas II ordinis est Missa de Officio currenti; in reliquis Duplicibus Missa de Vigilia. In Duplicibus tamen I classis nihil umquam fit de Vigilia non privilegiata, juxta Rubricas. De die item infra Octavam communem et infra Octavam III ordinis, si in Vigiliis occurrat, non dicitur Missa conventualis, sed fit tantum Commemoratio in Missa de Vigilia. Missæ autem privatæ omnibus his diebus ad libitum Celebrantium dici possunt aut de Vigilia cum Commemoratione Officii diei; aut de Officio diei cum Commemoratione Vigiliæ. Si tamen Officium occurrens sit Duplex II classis aut Octava privilegiata II ordinis, Missa privata de Vigilia non permittitur.

2 Si qua ex Feriis supra n. 1 a) dictis et Vigilia simul occurrant, Missa conventualis dicitur de Feria, cum Commemoratione Vigiliæ; et Missæ privatæ dici possunt aut de Feria aut de Vigilia cum Commemoratione alterius et additur Commemoratio Festi simplificati et Memoriæ, si occurrant.

3 a) Item in Feria II Rogationum, quæ est Feria privilegiata II ordinis, si occurrat Officium duplex I vel II classis, aut Octava privilegiata II ordinis, duæ dicantur Missæ conventuales: una in Choro de Festo vel Octava privilegiata sine Commemoratione Rogationum, altera, si non fit processio, extra Chorum de Rogationibus cum 2 et 3 Oratione juxta Rubricas; ubi vero fit processio, in Choro dicitur tum Missa de Officio diei, tum Missa de Rogationibus ut supra. Missæ privatæ dicuntur de Officio diei cum Commemoratione et ultimo Evangelio de Rogationibus.

Si vero occurrat Officium duplex majus vel minus aut Octava privilegiata III ordinis aut Octava communis, de quibus hac die non fit Officium, aut si nullum Festum vel Octava occurrit, unica tantum dicitur Missa conventualis de Rogationibus cum Commemoratione Officii forte occurrentis juxta Rubricas, sive processio fiat, sive non; et Missæ privatæ etiam dicuntur de Rogationibus ut supra.

3 b) Dicitur etiam unica Missa conventualis in Feria III Rogationum, si Officium fuerit de Feria currente, et quidem Missa de Rogationibus, non de Dominica præcedenti, sive

commemorata fuerit. At, si eadem Vigilia ab Officio vel duplici, quod non sit I classis, vel Octavæ privilegiatæ, vel Festi semiduplicis fuerit impedita, duæ dicuntur Missæ conventuales, ut supra, num. 1, cum Commemoratione Rogationum in Missa Vigiliæ. 2) Si vero fiat Processio, in Choro dicitur Missa de Rogationibus, et extra Chorum, præter Missam de Vigilia commemorata Ascensionis in Feria IV Rogationum, etiam Missa de Officio diei, ut supra, num. 1; nisi Officium fuerit duplex I vel II classis, aut de Octava Paschatis, quo in casu Missa conventualis tam de Officio diei quam de Rogationibus dicitur in Choro, ut supra. Attamen non dicitur Missa conventualis, sed fit tantum Commemoratio, in Feria quidem III Rogationum, de Officio diei infra Octavam communem, ac diei Octavæ simplicis vel Festi simplicis, in Missa Rogationum; in Feria autem IV Rogationum, de Officio ipsius diei infra Octavam, in Missa Vigiliæ Ascensionis. Missæ porro privatæ de Rogationibus permittuntur tantum in Feria II Rogationum, si Duplex I vel II classis non occurrerit; et in Feria III Rogationum, si Officium fuerit de Feria currenti. In omnibus autem Litaniarum diebus fit Commemoratio Rogationum in omnibus Missis privatis, quæ non sint Defunctorum; et etiam in Missis cantatis et conventualibus, nisi celebretur Missa in cantu vel conventualis de Rogationibus.

4 In Ecclesiis autem in quibus una tantum habeatur Missa conventualis quoties occurrat aliqua ex Feriis vel Vigiliis num. 1 et 2 recensitis, et, si non fiat Processio, in Feria II Rogationum, ipsa Missa conventualis, in Duplicibus I et II classis et per Octavas privilegiatas II ordinis, dicitur de Officio diei, cum Commemoratione Feriæ, et, extra Duplicia I classis, Vigiliæ. In Duplicibus vero majoribus vel minoribus, et in Semiduplicibus, eadem Missa dicitur de Feria aut Vigilia, cum Commemoratione Of-

---

fiat Processio sive non. Missæ privatæ similiter dicuntur de Rogationibus, nisi quis maluerit celebrare Missam votivam aut de Réquiem.

Si in Feria III Rogationum occurrat Festum duplex aut Octava II ordinis, Missa conventualis, si non fit Processio, ac Missæ quoque privatæ dicuntur de Officio diei cum Commemoratione Rogationum et ultimo Evangelio S. Joannis. Ubi vero Processio fit, duæ dicuntur Missæ conventuales: una de Officio diei sine Commemoratione Rogationum, altera de Rogationibus sine Commemoratione Officii diei. Quarum prima celebratur extra Chorum sine assistentia Choralium, nisi Officium sit Duplex I vel II classis vel Octava privilegiata II ordinis, tunc scilicet ambæ dicuntur in Choro cum assistentia Choralium. Missæ privatæ semper dicuntur de Officio diei cum Commemoratione Rogationum.

Si autem occurrat dies infra Octavam communem vel privilegiatam III ordinis, vel dies Octava simplex, vel Memoria, unica tantum celebratur Missa conventualis, quæ dicitur de Officio diei vel de Memoria cum Commemoratione Rogationum, si non fiat Processio; ubi vero Processio fit, Missa conventualis celebratur de Rogationibus cum Commemoratione Officii diei vel Memoriæ. Missa Rogationum uti privata in Feria III celebrari nequit, nisi Officium fiat de Feria, etiamsi occurrat Memoria.

3 c) In Feria IV Rogationum, in qua simul habetur Vigilia Ascensionis et non occurrat aliquod Festum aut Octava, si non fit Processio, unica dicitur Missa conventualis de Vigilia cum Commemoratione Rogationum, si vero fiat Processio, duæ dicuntur Missæ conventuales: una in Choro de Vigilia sine Commemoratione Rogationum, altera post Processionem etiam in Choro de Rogationibus, in utrisque adduntur 2 et 3 Oratio juxta Rubricas. Missæ privatæ dicuntur de Vigilia cum Commemoratione Rogationum, et prohibentur tam Missa Rogationum, quam Missæ privatæ votivæ et de Réquiem.

Si in Feria IV Rogationum occurrat dies infra Octavam communem vel privilegiatam III ordinis et non fit Processio, unica tantum celebratur Missa conventualis de Vigilia cum Commemoratione Octavæ et Rogationum. Missæ privatæ legi possunt vel de Octava cum Commemoratione Vigiliæ et Rogationum, vel de Vigilia cum Commemoratione Octavæ et Rogationum. Ubi vero fiat Processio, duæ dicuntur Missæ conventuales, una in Choro de Vigilia cum Commemoratione Octavæ et 3 Oratione juxta Rubricas, altera post Processionem etiam in Choro de Rogationibus cum 2 et 3 Oratione juxta Rubricas.

Si occurrat Officium duplex majus vel minus et non fit Processio, duæ dicuntur Missæ conventuales: una extra Chorum de Officio duplici sine Commemoratione Rogationum; altera in Choro de Vigilia cum Commemoratione Rogationum et 3 Oratione juxta Rubricas. Ubi vero fit Processio, tres celebrantur Missæ conventuales: prima extra Chorum de Officio duplici sine Commem. Vigiliæ et Rogationum; secunda in Choro de Vigilia cum 2 et 3 Oratione juxta Rubricas; tertia post Processionem de Rogationibus item in Choro cum 2 et 3 Oratione juxta Rubricas. Missæ privatæ dici possunt vel de Officio diei cum Commemoratione Vigiliæ et Rogationum cumque ultimo Evangelio Vigiliæ; vel de Vigilia cum Commemoratione Officii diei et Rogationum.

Quando vero in Feria IV Rogationum occurrit Festum duplex II classis, aut dies Octava vel dies infra Octavam privilegiatam II ordinis, si non fit Processio duæ dicuntur Missæ conventuales: una in Choro de Officio diei; altera extra Chorum de Vigilia cum Commemoratione Rogationum et 3 Oratione juxta Rubricas. Ubi fit Processio, tres dicuntur Missæ conventuales: prima in Choro de Officio diei; secunda extra Chorum de Vigilia cum 2 et 3 Oratione juxta Rubricas; tertia post Processionem de Rogationibus item in Choro cum 2 et 3 Oratione juxta Rubricas. Missæ privatæ dicuntur de Officio diei cum Commemoratione Vigiliæ et Rogationum cumque ultimo Evangelio de Vigilia.

Si porro Festum duplex I classis occurrat, in quo nihil fit de Vigilia, nec Processio, una dicitur Missa conventualis de Festo cum Commemoratione Rogationum; ubi vero fit Processio, duæ dicuntur Missæ conventuales una in Choro de Festo; altera post Processionem etiam in Choro de Rogationibus cum 2 et 3 Oratione juxta Rubricas. Missæ vero privatæ dicuntur de Festo cum Commemoratione Rogationum.

3 d) In Litaniis majoribus, die 25 Aprilis, si occurrunt infra Octavam Paschatis et non fit Processio, Missa conventualis et Missæ privatæ dicuntur de Octava Paschæ, et fit Commemoratio Rogationum. Ubi vero fit Processio, duæ dicuntur Missæ conventuales et quidem ambæ in Choro; prima de Octava, in qua additur extra Feriam II et III Paschæ 2 Oratio juxta Rubricas, altera Missa conventualis dicitur post Processionem de Rogationibus cum 2 tantum Oratione juxta Rubricam in Missa Rogationum positam. Missæ privatæ dicuntur de Octava Paschæ cum Commemoratione Rogationum. Extra Octavam Paschatis, si occurrat Festum S. Marci vel aliud Festum nobilius, si non fit Processio, Missa conventualis et Missæ privatæ dicuntur de Festo cum Commemoratione Rogationum. Ubi vero fit Processio, duæ dicuntur Missæ conventuales in Choro, una de Festo sine Commemoratione Rogationum, altera de Rogationibus post Processionem cum Orationibus a Rubricis præscriptis. Missæ privatæ erunt de Festo cum Commemoratione Rogationum.

4 In Ecclesiis autem in quibus una tantum habeatur Missa conventualis

a) Quoties occurrat aliqua ex Feriis II ordinis vel Vigilia cum Festo duplici I vel II classis, Missa dicitur de Festo cum Com. Feriæ vel, extra Festum duplex I classis, Vigiliæ.

b) Si vero Feria II ordinis vel Vigilia occurrat cum Festo duplici majori vel minori aut cum Octava communi vel privilegiata III ordinis, Missa dicitur de Feria vel Vigilia cum Commemoratione Officii duplicis vel Octavæ.

c) Si Feria II ordinis occurrat cum Vigilia, Missa dicitur de Feria cum Commemoratione Vigiliæ.

d) Si Vigilia occurrat cum die infra Octavam vel die Octava privilegiata II ordinis, Missa dicitur de Octava privilegiata cum Commemoratione Vigiliæ.

ficii diei; et, si Feria ac Vigilia simul occurrant, de Feria, cum Commemoratione Officii diei ac Vigiliæ, et aliis Commemorationibus forte occurrentibus. Item in diebus Litaniarum, tam majorum quam minorum, si fiat Processio, et in Ecclesia habeatur unica Missa, ea dicitur de Rogationibus, cum Commemoratione Officii diei; nisi hoc fuerit Duplex I classis, quo in casu dicitur Missa de Festo, cum Commemoratione Rogationum.

5 In Sabbatis Quatuor Temporum et in Sabbato infra hebdomadam IV Quadragesimæ, Missa, in qua Ordines conferantur, semper dicitur de Sabbato; et in ea, si alia ibi non habeatur Missa cantata vel conventualis, fit Commemoratio de Officio currenti, etiam Duplici I aut II classis, cum aliis Orationibus, quæ occurrant.

6 Si Missa alicujus Dominicæ (non tamen Dominicæ in die 5 Januarii repositæ, nec Dominicæ post Epiphaniam aut Pentecosten in Sabbato anticipatæ) sua die ab Officio nobiliori impediatur, et nulla infra hebdomadam subsequentem occurrat dies, in qua fieri valeat Officium de Feria Missam propriam non habenti; tunc ipsa Dominicæ Missa (inclusa etiam Missa Dominicæ tum infra Octavam Nativitatis, tum infra Octavam Epiphaniæ Domini, si juxta peculiares Rubricas intra respectivam Octavam celebrari nequeat) resumitur prima infra hebdomadam die, in qua unum e sequentibus persolvatur Officiis, selecto quidem Officio, si suppetat, juxta hunc ordinem minus nobili,[2] *scilicet: 1) de Festo simplici; 2) de sancta Maria in Sabbato;* 3) de die Octava simplici; 4) de die infra Octavam communem, vel, hac deficiente, de die infra Octavam privilegiatam pro particulari tantummodo Ecclesia concessam; excepta tamen die in quam simul inciderit Feria Missam propriam habens, aut quælibet Vigilia; 5) denique de die infra Octavam in universali Ecclesia privilegiatam, dummodo agatur de Dominica infra respectivam Octavam occurrenti, et non de alia Dominica ante eam Octavam impedita, et nulla item occurrat Vigilia. In hujusmodi porro resumptionis die dicitur unica Missa conventualis de ipsa Dominica, et in eadem Missa fit Commemoratio de Officio diei, et aliæ quæ occurrant. Missæ autem privatæ dici possunt aut de Officio diei, cum Commemoratione Dominicæ, aut de ipsa Dominica, cum Commemoratione Officii diei; additis in utraque Missa aliis Commemorationibus, ut supra.

II — De Missis votivis

In omnibus Officiis duplicibus, in Dominicis, licet anticipatis, vel, etiam quoad Officium, repositis, *per Octavas privilegiatas,*[3] *in Feriis Quatuor Temporum,* in Feriis Adventus a die 17 ad 23 Decembris inclusive occurrentibus, in Feriis Quadragesimæ a die Cinerum, et Passionis ad Feriam IV Majoris Hebdomadæ inclusive, in Feria II Rogationum, in Vigiliis, et in diebus Octavis simplicibus, etiam si de eis Commemoratio tantum facta fuerit in Officio, necnon diebus in quibus primo resumenda sit Missa Dominicæ impedita, prohibentur Missæ votivæ privatæ sine cantu; quæ proinde legi tantum possunt, *ex rationabili tamen causa, in Festis semiduplicibus, diebus infra Octavas communes,*[4] *Feria VI post Octavam Ascensionis, et in omnibus Officiis ritus simplicis superius non exceptis.*

2 Missa votiva pro Sponsis, cum propria benedictione, permittitur quotidie per annum extra tempus clausum; et etiam tempore clauso, quoties Ordinarius loci ex justa causa benedictionem nuptialem permiserit. Excipiuntur Dominicæ, Festa de præcepto, licet suppressa, Duplicia I et II classis, Octavæ privilegiatæ I et II ordinis, *Feriæ*[5] *ac Vigiliæ privilegiatæ.* In his autem casibus exceptis dicitur Missa de die, in eaque additur Oratio pro Sponsis, sub unica conclusione cum prima, atque datur benedictio pro eis propria. Attamen in die Commemorationis Omnium Fidelium Defunctorum prohibentur et Missa et Oratio necnon benedictio. Item hæc benedictio numquam dari potest extra Missam, si tum Missa pro Sponsis, tum ejus Commemoratio, ideoque benedictio locum habere nequeat, si Sponsi non sint præsentes, vel si uterque aut alteruter alias benedictionem acceperit; servata nihilominus, sicubi vigeat, consuetudine benedictionis, ut supra impertiendæ, si hanc vir tantum obtinuerit. Quod si nuptiæ tempore clauso contractæ fuerint, non concessa a loci Ordinario venia benedictionis nuptiarum, Missa cum propria benedictione differtur ad diem in qua, extra tempus clausum, Missa pro Sponsis vel ejus Commemoratio permittitur.

3 Singulis diebus, extra Dominicas I classis, Vigilias Nativitatis Domini et Pentecostes, *Ferias privilegiatas,*[6] *Duplicia I classis,* et Commemorationem Omnium Fidelium Defunctorum, permittitur pro re gravi et publica simul causa Missa votiva solemnis, quæ scilicet de mandato vel consensu Ordinarii loci, pro qualibet vice obtinendo, in cantu celebratur cum concursu populi. Hæc tamen Missa cani nequit die in qua fiat Officium aut Commemoratio, vel occurrat Vigilia aut dies infra Octavam, quamvis simplicem, de identico Domini Mysterio, vel de eadem Sancti Persona, de qua esset canenda Missa; tunc enim, loco Missæ votivæ, canitur Missa Officio vel Commemorationi, Vigiliæ aut Octavæ conveniens, cum Commemorationibus quæ in ipsa Missa votiva faciendæ essent, ut infra, tit. V, num. 3, habetur. Aliis vero diebus in quibus hujusmodi Missa ut supra, vel ut infra, num. 11, impediatur, sed ejus Commemoratio, juxta eundem tit. V, num. 3, non vetetur, in Missa cantata diei currentis, etsi conventuali, sub unica conclusione additur Oratio de Missa votiva impedita, et fiunt tantummodo Commemorationes, quæ huic Missæ conveniant.

4 In anniversariis electionis et coronationis Summi Pontificis, in omnibus Missis, juxta normas numero proxime sequenti statuendas, additur Oratio pro Papa. Missa vero

---

e) In diebus Litaniarum tam majorum quam minorum, si non fit Processio et in Ecclesia habeatur unica Missa, in Festis I et II classis dicitur Missa de Festo, in qua additur in Feria II Rogationum Commemoratio Rogationum ac deinde Festi simplificati, in Feria III primo Commemoratio Festi simplificati, deinde Rogationum, in Feria vero IV Commemoratio Festi simplificati, deinde (exceptis Festis I classis) Vigiliæ, et postremo Rogationum.

f) Si iisdem diebus Litaniarum occurrit Festum duplex, quod non sit classicum, vel Octava, etiam simplex, vel Memoria, et non fit Processio, Feria II semper dicitur Missa de Rogationibus cum Commemorationibus, quæ forte occurrant, in Feria III vero dicitur Missa de Festis vel de Octavis supra dictis vel de Memoria cum Commemoratione Rogationum vel, si Officium fiat de Feria nec occurrat Memoria, de Rogationibus; in Feria autem IV dicitur Missa de Vigilia cum Commemoratione Festi occurrentis vel Octavæ vel Memoriæ et postremo Rogationum.

g) Item in diebus Litaniarum tam majorum quam minorum, si fiat Processio, et in Ecclesia habeatur unica Missa, ea dicitur de Rogationibus cum Commemoratione Officii diei; nisi hoc fuerit Duplex I classis, quo casu dicitur Missa de Festo cum Commemoratione Rogationum.

[2] scilicet 1) de Memoria; 2) de sancta Maria in Sabbato; 3) de die Octava simplici . . .

II — De Missis votivis

[3] per Octavas privilegiatas, Feria VI post Octavam Ascensionis; in Feriis Quatuor Temporum,

[4] ex rationabili tamen causa, diebus infra Octavas communes, in Memoriis, et in omnibus Officiis ritus simplicis superius non exceptis.

[5] Feriæ privilegiatæ I ordinis ac Vigiliæ privilegiatæ.

[6] Ferias privilegiatas I ordinis, Duplicia I classis,

votiva, quæ pro iisdem anniversariis in Missali assignatur, modo privato celebrari nequit.

5 In anniversariis autem electionis, vel, si Episcopus ex alia Sede translatus fuerit, translationis, et consecrationis Episcopi, in Ecclesiis Cathedralibus et Collegiatis Diœcesis, præter Missam de die vel aliam, ut supra, accedente quidem Episcopi mandato, in Choro canitur etiam Missa de ipso anniversario; dummodo non occurrat Officium Missas votivas pro re gravi impediens, quo in casu de anniversario fit tantum Commemoratio, ut supra, num. 3, dictum est. Hæc Missa modo privato celebrari nequit. At in omnibus Ecclesiis, etiam Regularium, dummodo saltem Commemoratio Missæ votivæ, juxta tit. V, num. 3, non prohibeatur, ad omnes Missas cantatas et conventuales, si Missa de ipso anniversario non canatur, et ad omnes Missas privatas, præter quam Defunctorum, ultimo loco post Orationes a Rubricis præscriptas additur Oratio pro Episcopo.

6 Quod si hujusmodi anniversaria Summi Pontificis pro tota Ecclesia, vel Episcopi pro tota Diœcesi respective, in perpetuum a Duplici I classis, aut a Vigilia Nativitatis Domini, aut a Commemoratione Omnium Fidelium Defunctorum impediantur, fixe reponuntur in proximiori sequenti die, in *Kalendario universali vel diœcesano*[7] *respective libera* a Festo duplici I classis. Et similiter in proximiori sequenti die libera fixe reponitur anniversarium Episcopi, si eadem die occurrat cum alterutro anniversario Summi Pontificis.

7 In ipsa die Dedicationis Ecclesiæ, etsi ejus Officium ab Officio nobiliori impeditum fuerit, celebratur Missa de Dedicatione, ad modum votivæ solemnis pro re gravi, ut num. 3 disponitur; et in ea, sub unica conclusione cum prima Oratione, additur Commemoratio Mysterii vel Sancti, in cujus honorem Ecclesia dedicatur. Hæc tamen Missa prohibetur in Duplicibus I classis Domini primariis universalis Ecclesiæ, et in Dominica Palmarum; quibus diebus Commemoratio tantum Dedicationis et Titularis additur in Missa diei, ut supra, num. 3.

8 Similiter in ipsa die consecrationis Altaris dicitur Missa de Dedicatione, et fit Commemoratio Mysterii vel Sancti, in cujus honorem Altare dedicatur; sed, si occurrat Officium Missas votivas pro re gravi excludens, dicitur Missa diei, cum Commemoratione Dedicationis ac Titularis, ut supra, num. 3 et 7.

9 In benedictione primarii lapidis et in benedictione solemni alicujus Ecclesiæ, dicitur Missa de Mysterio vel Sancto, in cujus honorem Ecclesia fundatur vel benedicitur; dummodo pariter non occurrat dies Missas votivas pro re gravi excludens, quo in casu in Missa diei additur Commemoratio Titularis, ut supra, num. 3.

10 Singulis diebus liberis ab Officio duplici, a Dominica quavis, licet anticipata, vel, etiam quoad Officium, reposita, et *ab aliqua ex Feriis,*[7a] *Vigiliis aut Octavis privilegiatis, permittuntur Missæ votivæ in cantu,* quamvis non sint pro re gravi et publica simul causa.

11 Attamen Missæ omnes superius indicatæ, exceptis Missis num. 7-9 comprehensis, sicut et Missæ inferius, tit. IV, num. 1-5, recensendæ, quamvis eas ritus diei currentis alioquin permitteret, prohibentur in Ecclesiis ubi cujuslibet Missæ conventualis onus urgeat, cui per alios Sacerdotes satisfieri nequeat; et, in Ecclesiis unam tantum Missam habentibus, prohibentur etiam die 2 Februarii, si fiat benedictio Candelarum, et in Litaniis majoribus et minoribus, si fiat Processio.

III — De Missis Defunctorum

In Commemoratione Omnium Fidelium Defunctorum tres Missæ pro Defunctis permissæ sunt.

2 Prima die cujusque mensis, *extra Adventum, Quadragesimam et Tempus Paschale, in qua Officium fiat de Feria, in Choro, loco Missæ de Officio diei,*[8] dicitur Missa conventualis de Requie pro defunctis Sacerdotibus, Benefactoribus et aliis; et in omnibus Missis privatis, quæ non sint Defunctorum, etiam in iis Ecclesiis aut Oratoriis in quibus non adsit obligatio Chori, pænultimo loco inter omnes Orationes, comprehensis iis quæ ad Celebrantis libitum sint dicendæ, additur Oratio Fidélium, non omissa ob eam ulla ex Orationibus pro diversitate Temporum assignatis. Hæc tamen Missa omittitur mense Novembri, in quo Omnium Fidelium Defunctorum Commemorationem universa celebrat Ecclesia. Quod si prima die libera mensis, ut supra, occurrat Feria Quatuor Temporum, *aut aliqua Vigilia,*[8a] *aut primo* resumenda sit Missa Dominicæ præcedentis impedita, eadem Missa conventualis pro Defunctis et Oratio Fidélium dicantur in proximiori sequenti die similiter non impedita.

3 Præterea Feria II cujusque hebdomadæ, extra Quadragesimam et Tempus Paschale, in qua Officium fiat de Feria, *dummodo aliqua Vigilia non occurrat,*[9] aut primo resumenda non sit Missa Dominicæ præcedentis impedita, in Choro, loco Missæ conventualis de die, dici potest Missa pro Defunctis. Si vero Missa conventualis celebretur de *Feria currenti*[9a] *vel votiva* de Ssma Trinitate, pænultimo loco, ut supra, num. 2, additur Oratio Fidélium pro Defunctis. Quæ item Oratio, etiam in iis Ecclesiis aut Oratoriis in quibus non adsit obligatio Chori, additur insuper in omnibus Missis privatis, quæ non sint Defunctorum.

4 In Ecclesia in qua agitur exsequiale funus alicujus Defuncti, etiam absente rationabilem ob causam vel jam sepulto cadavere, permittitur unica Missa cantata, vel etiam, pro pauperibus lecta pro die obitus. Hæc vero prohibetur in Duplicibus I classis primariis universalis Ecclesiæ, exceptis Feriis II et III post Pascha et Pentecosten in quibus permittitur, in Festis Dedicationis ac Tituli Ecclesiæ ipsius in qua funus agi deberet, necnon Patroni principalis loci, et, pro Religiosis Institutis, in Festis Tituli aut Sancti Fundatoris Ordinis seu Congregationis; dummodo hæc Festa non fuerint eo anno quoad solemnitatem translata, quo in casu prohibetur in Dominicis in quibus agitur solemnitas externa Festorum hujusmodi. Quoties autem a Rubricis, ut supra, hæc Missa impediatur, transferri potest in proximiorem sequentem diem, similiter non impeditam. Quod si in die Commemorationis Omnium Fidelium Defunctorum agatur funus alicujus Defuncti, sumatur prima Missa, et in Ecclesiis et Oratoriis ubi prima Missa solemniter celebrata fuerit, aut pro Officio diei distincte sit dein celebranda, dicatur secunda, aut demum tertia Missa; addita tamen in ipsa Missa exsequiali, sub unica conclusione, Oratione pro eodem Defuncto, ut pro die obitus.

5 Item in Ecclesia, aut Oratorio publico, ubi funus Defuncti solemniter agitur, dummodo sacrificium pro ipso Defuncto applicetur, ipsa die dici possunt Missæ privatæ de Requie pro die obitus, ut supra, nisi occurrat Officium Missas Defunctorum sequenti numero indicatas impediens. Missæ hujusmodi privatæ pariter celebrari possunt unica die ad libitum, ab obitu usque ad depositionem Defuncti, in Oratoriis semipublicis, quæ, deficiente Ecclesia vel Oratorio pu-

[7] in Kalendario Ordinis vel Monasterii respective libera.
[7a] ab aliqua ex Feriis privilegiatis I vel II ordinis, a Vigiliis aut Octavis privilegiatis, et a Feria VI post Octavam Ascensionis permittuntur Missæ votivæ in cantu,

III — De Missis Defunctorum

[8] extra Adventum, Septuagesimam, Quadragesimam et Tempus Paschale, in qua Officium fiat de Feria et non occurrat Missa de aliqua Memoria, in Choro, loco Missæ de Officio diei,
[8a] aut aliqua Vigilia, aut Memoria, aut primo . . .
[9] dummodo aliqua Vigilia aut Memoria non occurrat,
[9a] Feria currenti vel Memoria vel votiva.

blico, horum locum teneant; necnon quotidie per idem tempus in Oratoriis semipublicis, quæ locum non teneant Ecclesiæ aut Oratorii publici, et in Oratoriis stricte privatis domus Defuncti, dummodo cadaver sit physice præsens in domo, ubi erecta sunt ipsa Oratoria, et dies impedita non occurrat.

6 In die autem III, VII, XXX et anniversaria ab obitu vel depositione Defunctorum, et opportuniori die post acceptum mortis nuntium, in qualibet Ecclesia permittitur unica Missa pro Defuncto, cantata vel etiam lecta; dummodo non occurrat Dominica, aut Festum de præcepto, licet suppressum, Commemoratio Omnium Fidelium Defunctorum, Duplex I vel II classis, etiam translatum, *aut aliqua ex Feriis, Vigiliis vel Octavis privilegiatis,*[10] *quo in casu,* hujusmodi Missa in proximiorem diem, pariter non impeditam anticipari, si anticipari valeat, aut transferri potest, dummodo in cantu celebretur.

7 Idem servatur pro unica Missa cantata in anniversariis quæ extra diem obitus ex fundatione celebrantur, vel quæ pro omnibus Defunctis alicujus cœtus semel quolibet anno habentur. Idem quoque servatur pro Missis quæ per octiduum, a Commemoratione Omnium Fidelium Defunctorum inclusive computandum, pro fidelium pietate pariter in cantu peraguntur; quæ tamen Missæ extra octiduum ipsum anticipari et transferri nequeunt.

8 Item, in Ecclesia vel Oratorio publico ac principali sepulcreti, immo et in quolibet Sacello sepulcreti rite erecto vel erigendo, Missæ quæ inibi celebrari permittuntur, possunt esse de Requie; dummodo non occurrat Dominica, aut Festum de præcepto, licet suppressum, Duplex I vel II classis, etiam translatum, *aut aliqua ex Feriis, Vigiliis vel Octavis privilegiatis.*[11] *Hoc tamen privilegium* non favet aliis Ecclesiis vel Capellis extra cœmeterium, subter quas, licet ad legitimam distantiam, alicujus Defuncti cadaver quiescit; neque Ecclesiis, Oratoriis publicis et Sacellis sepulcreti, in quo olim cadavera sepeliebantur, quod sepulcretum tamen qualibet ex causa derelictum est, ita ut Defuncti sepeliri in eo non amplius soleant; neque Ecclesiis, quæ, licet circumjacens habeant cœmeterium, tamen adjunctum chorale onus, aut curam animarum adnexam habent.

9 Missæ quotidianæ Defunctorum quæ celebrentur in cantu, permittuntur singulis diebus in quibus non fiat Officium duplex, neque occurrat Dominica, licet anticipata, vel, etiam quoad Officium, reposita, *aut aliqua ex Feriis,*[12] *Vigiliis vel Octavis privilegiatis. Missæ vero quotidianæ Defunctorum sine cantu, iis tantum permittuntur diebus in quibus fiat Festum semiduplex, Officium de die infra Octavam communem, de Feria VI post Octavam Ascensionis, de Feria majori Adventus, de sancta Maria in Sabbato, de Festo simplici et de Feria minori per annum; dummodo Octavæ privilegiatæ, Feriæ Quatuor Temporum,* Feria II Rogationum, Feriæ Antiphonarum majorum a die 17 ad 23 Decembris inclusive, aliqua Vigilia, aut dies Octava simplex non occurrant, nec primo resumenda sit Missa alicujus Dominicæ impedita. In Quadragesima, Missæ quotidianæ Defunctorum sine cantu permittuntur prima tantum die cujusque hebdomadæ libera,[13] *in qua nempe, extra Quatuor Tempora et Vigilias, fiat de Festo semiduplici aut de Feria non privilegiata, juxta Kalendarium Ecclesiæ in qua Missa celebratur.*

10 In omnibus Missis quæ num. 4-7 recensentur, et in Missis quæ respondent Officio Defunctorum celebrato sub ritu duplici, una tantum dicitur Oratio; in reliquis tres dicuntur. Si Missa applicetur pro Defunctis in genere, dicuntur Orationes quæ in Missa quotidiana Defunctorum prostant; si vero applicetur pro Defunctis certo designatis, prima dicitur pro iisdem Defunctis (deficiente vel ignorata designatione, Oratio Deus, véniæ largítor), secunda ad libitum, tertia Fidélium pro omnibus Defunctis. In omnibus tamen quotidianis Missis lectis addere licet ad libitum Sacerdotis alias Orationes, juxta Rubr. gen. Missalis, tit. V, num. 4, ac tit. IX, num. 12, dummodo ultimo loco ponatur semper Oratio Fidélium.

11 Item in omnibus Missis cum unica Oratione, et in Missis quotidianis in cantu et conventualibus, addenda est Sequentia pro Defunctis; in aliis Missis quotidianis lectis dici vel omitti potest ad libitum Celebrantis.

12 Quælibet tamen Missa Defunctorum, etiam in die aut pro die obitus, in Ecclesiis ubi habeatur expositio Ssm̄i Sacramenti, prohibetur toto expositionis tempore, præter quam Missæ de Commemoratione Omnium Fidelium Defunctorum. Prohibetur insuper quoties urgeat obligatio Missæ cujuslibet conventualis vel parochialis, cui per alios Sacerdotes satisfieri nequeat; item in Ecclesiis unam tantum Missam habentibus prohibetur die 2 Februarii, Feria IV Cinerum, Dominica Palmarum et in Vigilia Pentecostes, si respective fiat benedictio Candelarum, Cinerum, Palmarum, aut Fontis baptismalis, et in Litaniis majoribus et minoribus, si fiat Processio.

IV – De occurrentia et de Translatione Festorum

Si Festum Patroni principalis, aut Tituli vel Dedicationis propriæ Ecclesiæ, aut etiam Tituli vel Sancti Fundatoris Ordinis seu Congregationis, per accidens impediatur, de eo in sua die permittitur una Missa in cantu, vel Commemoratio in Missa cantata diei currentis, quamvis conventuali, juxta ea quæ de Missis votivis solemnibus tit. II, num. 3, habentur.

2 Idem etiam servatur in Ecclesiis, ubi cum magno populi concursu, cujus rei judex est loci Ordinarius, celebretur Festum quod transferri aut commemorari vel accidentaliter omitti debeat, aut de Mysterio, Sancto vel Beato, cujus mentio illa die fiat in Martyrologio, vel in ejus appendice pro respectivis Ecclesiis approbata. Hujusmodi tamen Missa dicenda est cum Commemorationibus, quæ respondeant ritui duplici I vel II classis, si sub hoc ritu Festum in proprio Kalendario fuerit inscriptum; secus cum omnibus Commemorationibus ritui duplici majori et minori congruentibus, juxta Rubricas.

3 In Dominicis minoribus per annum, in Ecclesiis et Oratoriis publicis aut semipublicis, ubi reponatur solemnitas externa Festi Patroni principalis, aut Tituli vel Dedicationis propriæ Ecclesiæ, aut etiam Tituli vel Sancti Fundatoris Ordinis seu Congregationis, quod infra præcedentem hebdomadam occurrerit, cani potest Missa de solemnitate translata, et

[10] aut aliqua ex Feriis privilegiatis I ordinis, aut Vigiliis vel Octavis privilegiatis, aut Feria VI post Octavam Ascensionis, quo in casu hujusmodi Missa.

[11] aut aliqua ex Feriis privilegiatis I ordinis, aut Vigiliis vel Octavis privilegiatis, aut Feria VI post Octavam Ascensionis. Hoc tamen privilegium . . .

[12] aut aliqua ex Feriis privilegiatis I et II ordinis, aut Vigiliis, vel Octavis privilegiatis, aut Feria VI post Octavam Ascensionis. Missæ vero quotidianæ Defunctorum sine cantu iis tantum permittuntur diebus, in quibus fiat Officium de die infra Octavam communem, de Feria privilegiata III ordinis, de sancta Maria in Sabbato, de Feria, in qua fit de Memoria, et de Feria minore per annum; dummodo Octavæ privilegiatæ, Feria VI post Octavam Ascensionis, Feriæ Quatuor Temporum . . .

[13] in qua nempe, extra Quatuor Tempora et Vigilias fiat de Feria et non occurrat Festum duplex, etsi simplificatum, juxta Kalendarium Ecclesiæ, in qua Missa celebratur. Si per totam hebdomadam libera Feria desit, licet Missam celebrare in prima Feria, in qua occurrat Festum duplex tamen simplificatum (ex declar. S. R. C. 23 Junii 1917).

de ea pariter legi potest unica Missa, nisi occurrat Duplex I classis. Quod si solemnitas externa transferenda sit in Dominicam majorem, aut in Dominicam, ut supra, impeditam, Missæ de solemnitate externa prohibentur; sed in Missa cantata diei currentis, etsi conventuali, et in altera lecta, fit Commemoratio de solemnitate externa, juxta normas pro Missis votivis solemnibus traditas tit. II, num. 3.

4 De Festis duplicibus majoribus vel minoribus *aut semiduplicibus*, quæ perpetuo vel accidentaliter impediantur, dici possunt Missæ etiam privatæ ad libitum Sacerdotis; dummodo Officium impediens non fuerit duplex I vel II classis, Dominica quævis, licet anticipata, vel, etiam quoad Officium, reposita, Octava privilegiata I et II ordinis, *dies Octava privilegiata III ordinis, vel aliqua ex Feriis*[14] *aut Vigiliis privilegiatis.*

5 Singulis diebus, in quibus non occurrat Officium duplex, Dominica quævis, etiam anticipata, vel, licet quoad solam Missam, primo reposita, *Octava privilegiata,*[15] *Feria Quadragesimæ a die Cinerum,* Passionis, Quatuor Temporum et II Rogationum, aut quælibet Vigilia, dici possunt, ritu festivo, Missæ etiam privatæ de quovis Officio ad Laudes commemorato, aut de Mysterio, Sancto vel Beato, cujus mentio illa die fiat in Martyrologio, vel in ejus appendice pro respectivis Ecclesiis approbata; salvis amplioribus privilegiis, quæ in præsenti tit. IV, num. 1-4, ac tit. II, num. 10, sunt indicata.

6 Omnes et singuli Sacerdotes, tam sæculares quam regulares, Missas, etsi Regularium proprias, omnino celebrent juxta Kalendarium Ecclesiæ, vel Oratorii publici, in quo celebrant; exclusis tamen peculiaribus ritibus Ordinum et Ecclesiarum propriis. Idem servetur in Oratorio semipublico, sive in Capella principali Seminariorum, Collegiorum, piarum Communitatum, Hospitalium, Carcerum et similium. Si vero, juxta Kalendarium Ecclesiæ aut Oratoriorum præfatorum, Missæ votivæ vel aliæ permittantur, easdem celebrare valeant, servatis tamen Rubricis et Decretis.

V – De Commemorationibus

In Missa diei fiunt omnes Commemorationes quæ præscribuntur ad Laudes, juxta Kalendarium Ecclesiæ, aut Oratorii publici vel semipublici (ut supra, tit. IV, num. 6), in quo Missa celebratur; excluso tamen Suffragio de omnibus Sanctis, nisi Oratio A cunctis, pro diversitate Temporum assignata, dicenda sit, et exclusa pariter Commemoratione de Cruce infra Tempus Paschale. Excipiuntur etiam Vigiliæ communes *in Feriis Adventus, extra Quatuor Tempora,*[16] *occurrentes;* de quibus, quamvis non sit factum Officium neque Commemoratio, dicitur Missa, cum Commemoratione Feriæ. Item excipiuntur Vigiliæ communes in Feriis Quadragesimæ et Quatuor Temporum (vel in Dominica quoad Officium in Sabbato anticipata, aut in Vigilia digniori) occurrentes, et Dominicæ, quoad Missam, juxta tit. I, num. 6, repositæ; de quibus ad Missam fit Commemoratio, quamvis facta non sit in Officio. Item excipiuntur dies Litaniarum, tam majorum quam minorum; de quibus fit Commemoratio ad Missam, quamvis, extra Feriam II Rogationum, nihil factum sit ad Laudes. E contra in Vigilia Pentecostes, et in Dominica Palmarum, nihil fit de quolibet Officio ad Laudes commemorato. Excipiuntur etiam dies Octava communis, *et Festum aliquod duplex aut semiduplex, in Duplicibus I classis ad Laudes commemorata, sicut et dies Octava simplex vel Festum simplex,*[17] *in Duplicibus II classis pariter commemorata;* de quibus Commemoratio fit tantum in Missis privatis, non vero in Missis cantatis vel conventualibus. De Festis autem Domini in quavis Dominica minore vel in Vigilia Epiphaniæ occurrentibus fit Commemoratio etiam in Missis cantatis vel conventualibus Duplicium I classis, si facta fuerit in Officio.

2 Idem servatur pro Missis votivis privatis, et pro Missis quæ celebrentur juxta tit. IV, num. 4-5; omissa tamen ea Commemoratione, de qua dicitur Missa, et cauto ut, post Orationem Missæ propriam, de eo prima dicatur *Oratio de quo celebratum fuerit Officium,*[18] *nisi huic Orationi* præmittenda sit Commemoratio a Missa inseparabilis, ut S. Pauli Ap. in Missa S. Petri Ap., et vicissim.

3 In Missis autem votivis solemnibus pro re gravi et publica simul causa aliisque Missis tit. II, num. 3-9, ac tit. IV, num. 1, recensitis, in Missis de Duplici I classis impedito quod cum magno populi concursu, juxta eundem tit. IV, num. 2, celebretur, et in Missis de solemnitate externa Duplicis item I classis in Dominicam, juxta ipsum tit. IV, num. 3, translata, fit tantum Commemoratio de Duplici II classis, et, in ipsa die Dedicationis Ecclesiæ, etiam de Duplici I classis occurrenti, de Dominica quavis, etiam anticipata, et, ante Commemorationem Dominicæ minoris vel Vigiliæ Epiphaniæ, de quolibet Festo Domini occurrente, *de Feria majori, de Rogationibus, et de aliqua ex Vigiliis aut Octavis privilegiatis;*[19] de aliis vero Officiis nihil fit. In Missa autem de Duplici II classis impedito, quod cum magno populi concursu, juxta tit. IV, num. 2, celebretur, et in Missis de solemnitate externa Duplicis item II classis in Dominicam translata, fiunt omnes Commemorationes ea die occurrentes, præter quam de die infra Octavam communem, *et, extra Missas privatas,*[20] *de Festo vel die Octava simplici.* Quoties tamen aliqua ex Missis hujusmodi juxta superiores Rubricas impediatur, in Missa diei currentis, quamvis cantata vel conventuali, fieri potest Commemoratio Missæ secus dicendæ, sub unica conclusione cum prima Oratione; nisi occurrat Commemoratio Omnium Fidelium Defunctorum, aut, pro Missis tit. II, num. 7-9 non comprehensis, Duplex I classis Domini primarium universalis Ecclesiæ, præter quam Feriæ II et III Paschatis vel Pentecostes, in quibus id permittitur; aut nisi Officium vel Commemoratio sit de identico Domini Mysterio, vel de eadem Sancti Persona.

4 Attamen, si plures habeantur Missæ cantatæ aut conventuales, vel etiam aliæ habeantur Missæ in cantu præter conventualem, in qualibet ex eis, ad tramitem Rubr. gen. Missalis, tit. VII, num. 2, nulla fit Commemoratio de aliis, neque dicuntur Præfatio aut aliæ partes quæ vel propriæ sint alterius Missæ, vel propriæ item alicujus Commemorationis in altera Missa factæ vel faciendæ. Commemorationes nempe, quæ aliqua die occurrant, si plures Missæ in cantu vel conventualiter dicantur, fiunt in Missa cujus indolem seu rationem participant. Itaque, si una tantum, vel nulla ex his Missis sit de currenti die, in Missa diei currentis, aut secus in prima ex Missis ea die in cantu vel conventualiter celebratis, omnes fiant Commemorationes occurrentes; et in aliis

IV — De occurrentia et de Translatione Festorum

[14] dies Octava privilegiata III ordinis vel aliqua ex Feriis privilegiatis I aut II ordinis vel ex Vigiliis privilegiatis.

[15] Octava privilegiata, Feria VI post Octavam Ascensionis, Feria Quadragesimæ a die Cinerum,

V — De Commemorationibus

[16] in Feriis Adventus extra Quatuor Tempora, et Vigiliæ tempore post Septuagesimam occurrentes;

[17] et Festum aliquod duplex in Duplicibus I classis ad Laudes commemorata, sicut et dies Octava simplex vel Memoria in Duplicibus II classis pariter commemorata;

[18] Oratio de quo dicenda est Missa conventualis, ut supra in Rubricis general. tit. VII n. 3 dictum est, nisi huic Orationi . . .

[19] de Feria majori, id est de Feria privilegiata II et III ordinis, de Rogationibus, de aliqua ex Vigiliis aut Octavis privilegiatis et de Feria VI post Octavam Ascensionis; de aliis . . .

[20] et extra Missas privatas de Festo vel die Octava simplici ac de Memoria.

Missis dicantur Orationes quæ Missis votivis conveniant. Si vero plures ita celebrentur Missæ ea die occurrentes, juxta Rubricas, Commemoratio de Vigilia fiat in Missa Feriæ, et de Octava in Missa Festi, et vicissim. Orationes autem pro diversitate Temporum assignatæ, si juxta Missæ et Commemorationis in ea faciendæ ritum admittantur, sicut et Collectæ ab Ordinario imperatæ, in qualibet Missa dicuntur; ita tamen, ut Orationes quæ infra Octavam vel in Vigilia aliter quam pro Tempore occurrenti fuerint præscriptæ, dicantur in Missis tantum de Octava aut de Vigilia, vel cum earum Commemoratione celebratis, in ceteris vero Missis dicantur Orationes Tempori assignatæ.

5 *Idem servatur quoad Præfationem de Octava communi,*[21] *ac de Feria VI post Octavam Ascensionis, etiam non commemoratis in Officio*, necnon quoad Præfationem de Nativitate Domini a die 2 ad 4 Januarii inclusive, ac Præfationem de Tempore Paschali in Feriis communibus ejusdem Temporis; quæ pariter in una tantum ex Missis cantatis vel conventualibus adhibentur, nempe in Missa propria, si dicatur, secus in Missa de Officio diei, et, ea deficiente, in prima ex Missis ea die, ut supra, in cantu vel conventualiter celebratis.

VI – De Orationibus

In Missis *de Officio semiduplici aut simplici, extra Tempus Passionis atque Octavas Paschatis et Pentecostes,*[22] *post Orationem diei, duæ dicuntur Orationes* pro diversitate Temporum assignatæ, ut infra. Altera tamen ex eis omittitur, si qua Commemoratio fiat; et utraque, si duæ jam Commemorationes occurrerint. Idem servatur in Missis votivis, quæ in die ritus semiduplicis aut simplicis, pro re non gravi vel pro privata causa, juxta tit. II, num. 1 et 10, celebrentur; in quibus, addita semper secundo loco *Commemoratione Officii diei,*[23] *nisi huic præponenda sit* Commemoratio a Missa inseparabilis, ut supra, tit. V, num. 2, dicitur tertio loco prima ex Orationibus pro diversitate Temporum assignatis, quoties alia Commemoratio non occurrerit. A Dominica autem Passionis usque ad Sabbatum in Albis inclusive, et per Octavam Pentecostes, unica additur Oratio pro diversitate Temporum assignata; quæ pariter omittitur, si qua fiat Commemoratio. Orationi tamen ad libitum pro diversitate Temporum assignatæ substitui potest Collecta, si qua exstet, ab Ordinario imperata. Si autem Oratio ad libitum præferatur, in Missis cantatis et conventualibus eligitur ad libitum Præfecti Capituli vel Superioris Communitatis; in Missis privatis vero, et, ubi Capitulum et Communitas desit, etiam in cantatis, ad libitum Celebrantis. Orationes tamen hujusmodi omittuntur in Dominica Palmarum et in Vigilia Pentecostes; in quavis insuper Dominica, si fiat Commemoratio alicujus Octavæ; et in omnibus Missis in quibus pariter agatur Commemoratio Duplicis, aut Missæ votivæ pro re gravi et publica simul causa celebratæ, aut alicujus ex Missis tit. II, num. 4-9, ac tit. IV, num. 1-3 recensitis.

Hujusmodi autem Orationes, pro diversitate Temporum assignatæ, sunt sequentes:

1) Per Adventum, exceptis Missis de beata Maria Virgine, et iis in quibus de eadem fit Commemoratio, et excepta pariter Missa votiva de Omnibus Sanctis, 2. Oratio de sancta Maria, Deus, qui de beátæ, 3. contra persecutores Ecclesiæ vel pro Papa.

2) A Nativitate Domini usque ad diem 2 Februarii inclusive, exceptis Missis de beata Maria Virgine, et iis in quibus de eadem fit Commemoratio, et excepta pariter Missa votiva de Omnibus Sanctis, 2. Oratio de sancta Maria, Deus, qui salútis, 3. contra persecutores Ecclesiæ vel pro Papa.

3) A die 3 Februarii usque ad Feriam III post Dominicam Quinquagesimæ, et a Dominica I post Pentecosten usque ad Sabbatum ante Dominicam I Adventus inclusive, exceptis tamen omnibus Octavis et Vigiliis, si de eis fiat saltem Commemoratio; item exceptis Missis de beata Maria Virgine, et iis in quibus de eadem fit Commemoratio, et excepta pariter Missa votiva de Omnibus Sanctis, 2. Oratio ad poscenda suffragia Sanctorum, A cunctis, 3. ad libitum.

4) Per omnes Octavas, tam privilegiatas quam communes, et in diebus Octavis simplicibus, quæ infra Tempus num. 3) descriptum incidant, et in Vigiliis, quæ infra idem Tempus vel in Quadragesima usque ad Sabbatum post Dominicam IV inclusive occurrant, si de Octava vel Vigilia fiat saltem Commemoratio, et dummodo Octava ipsa vel Vigilia non sit de beata Maria Virgine aut de Omnibus Sanctis, 2. Oratio de sancta Maria, Concéde, 3. contra persecutores Ecclesiæ vel pro Papa.

5) A Feria IV Cinerum usque ad Sabbatum post Dominicam IV Quadragesimæ inclusive, exceptis Missis de beata Maria Virgine, et iis in quibus de eadem fit Commemoratio, et exceptis pariter Vigiliis ac Missa votiva de Omnibus Sanctis, ut num. 4) dictum est, 2. Oratio ad poscenda suffragia Sanctorum, A cunctis, 3. pro vivis et defunctis, Omnípotens.

6) A Dominica Passionis usque ad Sabbatum in Albis inclusive, et per Octavam Pentecostes, 2. tantum Oratio contra persecutores Ecclesiæ vel pro Papa.

7) A Dominica in Albis usque ad Feriam VI post Octavam Ascensionis inclusive, exceptis Missis de beata Maria Virgine, et iis in quibus de eadem fit Commemoratio, et excepta pariter Missa votiva de Omnibus Sanctis, 2. Oratio de sancta Maria, Concéde, 3. contra persecutores Ecclesiæ vel pro Papa.

8) In omnibus Missis de beata Maria Virgine (ad quam refertur etiam Missa tum de Festo Circumcisionis Domini, tum de Festo Sanctæ Familiæ Jesu, Mariæ, Joseph, et utriusque Festi Octava, sicubi hæc celebrari debeat), necnon in Vigilia et per Octavam atque in Missa votiva Omnium Sanctorum, extra Tempus num. 6) descriptum, 2. Oratio de Spiritu Sancto, 3. contra persecutores Ecclesiæ vel pro Papa. Quod si de beata Maria Virgine, vel de Omnibus Sanctis, in horum Vigilia et per Octavam, fiat tantum Commemoratio, 3. Oratio dicitur de Spiritu Sancto, si tertia Oratio de Tempore addenda sit.

2 In consecratione Episcopi et in collatione Ordinum, in Missa de die dicitur, sub unica conclusione cum prima, Oratio propria quæ habetur inter Missas votivas.

3 In anniversario propriæ ordinationis sacerdotalis, a die fixa mensis computando, si Vigilia Nativitatis vel Pentecostes, Dominica Palmarum aut Duplex I classis non occurrerit, secus autem in proximiori sequenti die, similiter non im-

---

[21] 5 Idem servatur quoad Præfationem de Octava communi etiam non commemorata in Officio,

VI — De Orationibus

[22] In Missis de Officio semiduplici aut simplici, extra Tempus Passionis atque Octavas Paschatis et Pentecostes, scilicet: in Dominicis per annum, in Dominicis Adventus, post Septuagesimam, Quadragesimæ ac Temporis Paschalis, etiam in Dominicis quoad Officium anticipatis vel repositis, in diebus infra Octavas communes et privilegiatas II et III ordinis; in Feria VI post Octavam Ascensionis; item diebus Octavis simplicibus, in Missis S. Mariæ in Sabbato ac in Memoriis; in Feriis tam privilegiatis, quam per annum etiam tempore Paschali, (non autem tempore Passionis) et in Vigiliis communibus et privilegiatis II classis, post Orationem diei, duæ dicuntur Orationes...

[23] Commemoratione Officii diei, modo quo supra in Rubricis general. tit. VII n. 3 (Nota num. 17) explicatum est, nisi huic præponenda sit...

pedita, cuivis Sacerdoti licet, extra Missas Defunctorum, et post Orationes a Rubricis præscriptas, addere Orationem pro seipso Sacerdote, ut inter Orationes diversas.

4 Orationes seu Collectæ ab Ordinario imperatæ numquam plures sint quam duæ; eæque ponuntur, et numquam sub unica conclusione cum Oratione Missæ, ultimo loco post Orationes a Rubricis præscriptas, vel loco Orationis ad libitum pro diversitate Temporum assignatæ, quoties nempe tertia Oratio ad libitum sit eligenda. Omitti tamen debent, propter respectivam Missam vel Commemorationem, in omnibus Duplicibus I et II classis, in Dominicis majoribus, nisi loco Orationis ad libitum prima ex iis eligatur, *in Feriis, Vigiliis et Octavis privilegiatis,*[24] *in Missis votivis pro re gravi* et publica simul causa vel ad instar solemnium, ut supra, celebratis, et quoties in Missa, juxta Rubricas, jam quatuor dictæ sint Orationes; quinimmo Collectæ pro Defunctis (quæ, secus atque aliæ Collectæ, in Missis etiam de Requie tres admittentibus Orationes, quovis anni Tempore, locum habent) omitti insuper debent Tempore Paschali, et in omnibus Missis quæ de Officio duplici vel semiduplici aut cum alterutrius Commemoratione celebrentur. Et, si jussa fuerit Oratio contra persecutores Ecclesiæ vel pro Papa, in diebus in quibus alterutra a Rubricis præscribitur, unica Oratione utrumque adimpletur præceptum. Si tamen, jubente Ordinario, hujusmodi Collectæ fuerint dicendæ pro re gravi, omittuntur tantum in Vigiliis Nativitatis et Pentecostes, in Dominica Palmarum, et in omnibus Duplicibus I classis. Quod si expresse eæ ordinentur dicendæ etiam in Duplicibus I classis, tunc omittuntur tantum in Nativitate Domini, Epiphania Domini, Feria V in Cœna Domini, Sabbato sancto, Dominica Resurrectionis, Ascensione Domini, Pentecoste, atque in Festis Ssmæ Trinitatis, Ssmi Corporis Christi, sacratissimi Cordis Jesu et D. N. Jesu Christi Regis.

5 Ordo autem in dicendis hujusmodi Collectis, præter Collectam pro Defunctis, pænultimo semper loco inter Orationes etiam ad Celebrantis libitum permissas collocandam, est sequens: Prius ponitur Collecta dicenda pro re gravi, si habeatur. Si vero ambæ Collectæ sint jussæ pro re gravi aut non gravi, prius ponitur, juxta ordinem Litaniarum, Collecta de aliquo Mysterio vel Sancto, quæ præcepta fuerit; postea, quæ desumenda sit ex Missis votivis diversis vel ex Orationibus quæ in fine Missalis habentur, servato, si ambæ sint hujusmodi, eodem ordine quo in Missali prostant.

6 In omnibus Missis lectis, Missa quidem conventuali excepta, quæ in die ritus simplicis, *extra Ferias majores privilegiatas,*[25] vel de occurrenti Officio celebrentur, vel ex votivis pro re non gravi nec publica simul causa eligantur, plures, ut in Rubr. gen. Missalis, tit. IX, num. 12, dici possunt ad Celebrantis libitum Orationes, et in iis, extra Tempus Paschale, etiam Oratio pro Defunctis apponi; cauto tamen semper ut Orationes hujusmodi: 1) Post Orationes a Rubricis præscriptas et Collectas ab Ordinario imperatas locum habeant; et cum eis septenarium numerum non excedant, atque imparem præterea numerum retineant vel inducant. 2) Inter se illum ordinem servent qui supra, num. 5, pro duabus Collectis, cum ambæ sint pro re gravi aut non gravi, est præfinitus; et Oratio pro Defunctis pænultimum semper locum inter alias occupet.

VII — De Hymno Angelico, de Sequentia et de Symbolo

In Missis Dominicæ anticipatæ, vel, etiam quoad Officium, repositæ, semper dicitur Glória in excélsis; non vero in Missis de Dominica infra hebdomadam resumendis, nisi sit infra Octavas in universali Ecclesia privilegiatas aut Tempus Paschale, vel nisi agatur de Missa tum Dominicæ infra Octavam Nativitatis, tum Dominicæ infra Octavam Epiphaniæ respective post diem 1 et 13 Januarii resumenda. Item Glória in excélsis dicitur in Missis de quolibet Festo quæ infra ipsius Octavam simplicem dicuntur; et in aliis Missis quæ ritu festivo, juxta tit. II, num. 3-9, ac tit. IV, num. 1-5, celebrantur, dummodo colorem violaceum non requirant.

2 Sequentia, quæ aliquibus assignatur Festis, addenda est etiam in Missis in cantu et conventualibus, quæ de Octava eorundem Festorum dicantur; in Missis autem privatis lectis de die infra Octavam, non autem de die Octava, dici vel omitti potest ad libitum Celebrantis. Excipiuntur tamen Octavæ Paschatis et Pentecostes, in quibus Sequentia semper dicitur.

3 In Missis festivis ritus duplicis vel semiduplicis Credo dicitur quoties conveniat aut Missæ quæ celebratur, aut alicui ex Commemorationibus occurrentibus aut Octavæ communi, infra quam Missa celebratur. (D. d. 26 Octobris 1923.) Itaque dicitur in Dominicis, licet anticipatis, vel, etiam quoad Officium, repositis, et in Vigilia Epiphaniæ, etsi tantum commemoratis; in omnibus Missis votivis quæ pro re gravi et publica simul causa solemniter celebrantur, et in aliis Missis quæ tit. II, num. 4-9, ac tit. IV, num. 1-3, recensentur; atque in Festis etiam secundariis Doctorum, principalium Patronorum loci, Titularium Ecclesiæ, ac Tituli et Sancti Fundatoris Ordinis seu Congregationis, si hæc Festa sub ritu saltem duplici celebrentur. Numquam autem dicitur in Missis Dominicæ infra hebdomadam resumendis, nisi agatur de Missis Dominicæ infra Octavas in universali Ecclesia privilegiatas occurrentis, quæ intra respectivæ Octavæ ambitum sint resumendæ; neque additur in aliis Missis ritus simplicis, etiamsi Credo alicui ex Commemorationibus occurrentibus conveniret.

VIII — De Præfatione

In qualibet Missa dicitur semper ejus Præfatio propria, si habeatur; secus propria Missæ sive Officii primo loco inter cetera, quæ Præfationem propriam habeant, commemorati; aut, ea deficiente, salvisque semper normis ut supra, tit. V, num. 4-5, de Præfatione in Missis cantatis et conventualibus adhibenda, Præfatio de Octava communi, vel de Tempore; aut demum Præfatio communis. Pro Dominicis infra Octavas Nativitatis, Epiphaniæ et Ascensionis censetur propria Præfatio Octavæ; item pro Dominica infra Octavam tam Corporis Christi quam Cordis Jesu, nisi Commemoratio Octavæ omittenda sit; in ceteris Dominicis Præfatio de Tempore, si habeatur; secus, etiam in Dominicis anticipatis, et, si Commemoratio Octavæ Corporis Christi vel Cordis Jesu sit omittenda, in Dominica II et III post Pentecosten, Præfatio de Trinitate. Pro Missa denique Rogationum, etiam in Litaniis majoribus infra Octavam Paschatis (nisi addenda sit Commemoratio Octavæ, quo in casu dicitur: in hac potíssimum die), et pro Missa Vigiliæ Ascensionis, censetur propria Præfatio de Tempore Paschali in hoc potíssimum.

2 Excipiuntur ab hac regula Præfatio de Nativitate Domini, quæ infra Octavam ejusdem Nativitatis dicitur in omnibus Missis, etiam in iis quæ secus Præfationem propriam haberent, dummodo in his et de ipsa Octava vel de Dominica infra Octavam fiat Commemoratio et Missa aut Commemoratio prius habita, aliam de divinis Mysteriis vel Personis non exigant Præfationem; Præfatio Missæ sive Officii commemorati vel Octavæ, quæ non sint de aliquo Mysterio Domini, et Præfatio de Tempore Quadragesimæ, quæ numquam adhibentur in Missis de Dedicatione Ecclesiæ, vel de alio Festo Domini alicubi celebrato, quod propria Præfatione careat; et Præfatio de beata Maria Virgine, quæ numquam adhibetur in Missis de Tempore Adventus.

[24] in Feriis privilegiatis I ordinis, in omnibus Vigiliis et Octavis privilegiatis, in Feria VI post Octavam Ascensionis, in Missis votivis pro re gravi . . .

[25] extra Ferias privilegiatas I ordinis,

IX — De Evangelio in fine Missæ

In qualibet Missa in qua facta fuerit Commemoratio de Dominica, licet anticipata, vel, etiam quoad Officium, reposita, de Feria Quadragesimæ a die Cinerum inclusive, Temporis Passionis, Quatuor Temporum, et II Rogationum, de Vigilia qualibet, de die Octava Epiphaniæ, aut de die infra Octavam privilegiatam I ordinis, semper legitur Evangelium Dominicæ, Feriæ, Vigiliæ, aut Octavæ in fine, dummodo hoc (etsi tantum a principio) non sit idem Evangelium quod lectum fuerit in Missa.

2 Si autem Feria et Vigilia, vel duæ Vigiliæ simul occurrant, de ea dicitur Evangelium de qua primo facta est Commemoratio. In Vigilia tamen Nativitatis Domini, si ipsa in Dominicam incidat, et in Dominica quæ a die 2 ad 4 Januarii inclusive occurrat, non legitur Evangelium Dominicæ in fine; quod pariter non legitur cum fit Commemoratio de Missa Dominicæ primo infra hebdomadam resumenda, ut supra tit. I, num. 6.

3 Denique, si nullum Dominicæ, Feriæ, Vigiliæ, aut alicujus ex Octavis supra, num. 1, recensitis, Evangelium in fine Missæ fuerit legendum, dicitur ultimum pariter Evangelium Missæ sive Officii primo loco inter cetera, quæ Evangelium stricte proprium (et non appropriatum, vel ex aliquo Communi assignatum, vel per Octavam e Festo repetitum) habeant, commemorati.

X — De Colore Paramentorum et de Cantu in Missa

Missa quælibet semper retinet colorem proprium, præter Missas de Commemoratione Omnium Fidelium Defunctorum, tempore expositionis Ssmi Sacramenti celebratas, quæ dicuntur in colore violaceo; ac præter Missam de Dominica infra Octavam tam Corporis Christi quam Cordis Jesu, in qua, nisi omittenda sit Commemoratio de Octava, adhibetur color albus.

2 In qualibet Missa cantus servatur qui suo ritui conveniat. In Missis autem votivis pro re gravi et publica simul causa celebratis, sicuti et in Missis tit. II, num. 4-9, ac tit. IV, num. 1-4, recensitis, adhibetur cantus festivus; et in aliis votivis cantus ferialis.

RITUS SERVANDUS
IN CELEBRATIONE MISSÆ

I — De Præparatione Sacerdotis celebraturi

Sacerdos celebraturus Missam, prævia Confessione sacramentali, quando opus est, et saltem Matutino cum Laudibus absoluto, orationi aliquantulum vacet; et Orationes inferius positas pro temporis opportunitate dicat. Deinde accedit ad locum in Sacristia vel alibi præparatum, ubi paramenta, aliaque ad celebrationem necessaria habentur, accipit Missale, perquirit Missam, perlegit, et signacula ordinat ad ea quæ dicturus est. Postea lavat manus, dicens Orationem inferius positam. Deinde præparat Calicem (qui debet esse vel aureus vel argenteus, aut saltem habere cuppam argenteam intus inauratam, et simul cum Patena itidem inaurata, ab Episcopo consecratus), super ejus os ponit Purificatorium mundum, et super illud Patenam cum Hostia integra, quam leviter extergit, si opus est, a fragmentis, et eam tegit parva Palla linea, tum Velo serico; super Velo ponit Bursam coloris paramentorum intus habentem Corporale plicatum, quod ex lino tantum esse debet, nec serico, vel auro in medio intextum, sed totum album, et ab Episcopo, vel alio habenti facultatem, simul cum Palla benedictum.

2 Quibus ita dispositis, accedit ad paramenta, quæ non debent esse lacera, aut scissa, sed integra, et decenter munda, ac pulchra, et ab Episcopo itidem, vel alio facultatem habenti, benedicta; ubi calceatus pedibus, et indutus vestibus sibi convenientibus, quarum exterior saltem talum pedis attingat, induit se, si sit Prælatus sæcularis, supra Rochettum, si sit Prælatus regularis vel alius Sacerdos sæcularis, supra Superpelliceum, si commode haberi possit, alioquin sine eo supra vestes communes, dicens ad singula singulas Orationes inferius positas.

3 Ac primum accipiens Amictum circa extremitates et chordulas, osculatur illud in medio, ubi est Crux, et ponit super caput, et mox declinat ad collum, et eo vestium collaria circumtegens, ducit chordulas sub brachiis, et circumducens per dorsum, ante pectus reducit, et ligat. Tum Alba induitur, caput submittens, deinde manicam dexteram brachio dextero, et sinistram sinistro imponens. Albam ipsam corpori adaptat, elevat ante, et a lateribus hinc inde, et Cingulo, per ministrum a tergo sibi porrecto, se cingit. Minister elevat Albam super Cingulum circumcirca, ut honeste dependeat, et tegat vestes; ac ejus fimbrias diligenter aptat, ut ad latitudinem digiti, vel circiter, super terram æqualiter fluat. Sacerdos accipit Manipulum, osculatur Crucem in medio, et imponit brachio sinistro. Deinde ambabus manibus accipiens Stolam, simili modo deosculatur, et imponit medium ejus collo, ac transversando eam ante pectus in modum crucis, ducit partem a sinistro humero pendentem, ad dexteram, et partem a dextero humero pendentem, ad sinistram. Sicque utramque partem Stolæ extremitatibus Cinguli hinc inde ipsi Cingulo conjungit.

4 *Si Celebrans sit Episcopus, vel Abbas, ut supra, non ducit Stolam ante pectus in modum crucis, sed sinit hinc inde utrasque extremitates pendere; et antequam accipiat Stolam, accipit parvam Crucem pectoralem, quam osculatur, et collo impositam sinit ante pectus chordulis pendere. Manipulum quoque non accipit ante Stolam, nisi in Missis Defunctorum, sed accipit ad Altare, cum in Confessione dicit* Indulgéntiam, *illumque prius osculatur.* — Postremo Sacerdos accipit Planetam.

5 *Si sit Episcopus, vel Abbas, ut supra, habens usum Pontificalium, et solemniter celebret, accipit paramenta et alia, ut in Pontificali et Cæremoniali.*

II — De Ingressu Sacerdotis ad Altare

Sacerdos, omnibus paramentis indutus, accipit manu sinistra Calicem, ut supra præparatum, quem portat elevatum ante pectus, Bursam manu dextera super Calicem tenens, et facta reverentia Cruci, vel imagini illi, quæ in Sacristia erit, capite cooperto accedit ad Altare, ministro cum Missali et aliis ad celebrandum necessariis (nisi ante fuerint præparata) præcedente, superpelliceum induto. Procedit autem oculis demissis, incessu gravi, erecto corpore. Si vero contigerit eum transire ante Altare majus, capite cooperto faciat ad illud reverentiam. Si ante locum Sacramenti, genuflectat. Si ante Altare ubi celebretur Missa, in qua elevatur, vel tunc ministratur Sacramentum, similiter genuflectat, et detecto capite illud adoret, nec ante surgat quam Celebrans deposuerit Calicem super Corporale.

2 Cum pervenerit ad Altare, stans ante illius infimum gradum, caput detegit, biretum ministro porrigit, et Altari, seu imagini Crucifixi desuper positæ, profunde se inclinat. Si autem in eo sit Tabernaculum sanctissimi Sacramenti, genuflectens debitam facit reverentiam. Tunc ascendit ad medium Altaris, ubi ad cornu Evangelii sistit Calicem, extrahit Corporale de Bursa, quod extendit in medio Altaris, et super illud Calicem Velo coopertum collocat, Bursam autem ad cornu Evangelii. Si in Altari paramenta accipit, hoc idem facit antequam descendat ab Altari, ut Missam inchoet.

3 Si est consecraturus plures Hostias pro Communione facienda, quæ ob quantitatem super Patenam manere non possint, locat eas super Corporale ante Calicem, aut in aliquo Calice consecrato, vel vase mundo benedicto, ponit eas retro post Calicem, et alia Patena seu Palla cooperit.

4 Collocato Calice in Altari, accedit ad cornu Epistolæ, Missale super cussino aperit, reperit Missam, et signacula suis locis accommodat. Deinde rediens ad medium Altaris, facta primum Cruci reverentia, vertens se ad cornu Epistolæ, descendit post infimum gradum Altaris, ut ibi faciat Confessionem.

5 *In Missa solemni Missale apertum super Altare, Calix vero, et alia necessaria præparentur in Credentia cooperta linteo, ante-*